

37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Had- és Rendészettudományi Szekció

Budapest, 2025. április 22–24.

Nemzeti Közsolgálati Egyetem

Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

**MInta nyomozók: a gyermekpornográfia felderítésének
automatizációja a nyomozások hatékonyabbá tétele érdekében**

Jelige: A MInta nyomozó

Kézirat lezárva: 2024. november 4.

2025

Tartalomjegyzék

I.	Bevezető gondolatok	1
II.	Gyermekpornográfia mai tényállásának kialakulása	3
	1. 1989-es ENSZ Gyermekjogi Egyezmény és a magyarországi gyermekvédelmi törvény.....	3
	2. Gyermekpornográfia a régi Btk.-ban, és annak fejlődése	4
	3. A hatályos Btk. gyermekpornográfia tényállása	7
III.	Nemzetközi kitekintés	10
	1. Németország – Strafgesetzbuch	10
	2. Egyesült Királyság – Protection of Children Act 1978	12
IV.	Ki a pedofil?	16
V.	MI a mesterséges intelligencia?	20
VI.	A magyar megvalósítás lehetőségei	24
	1. EU-s követelmények – az MI-rendelet.....	24
	2. Anyagi és eljárásjogi szabályozás kérdésköre	25
	3. Személyes adatok védelme.....	28
VII.	Záró gondolatok	31
	Felhasznált irodalom.....	34
	Joganyagok.....	34
	Nyomtatott szakirodalom.....	35
	Elektronikusan elérhető szakirodalom.....	36

I. Bevezető gondolatok

Napjaink digitális társadalmában a bűncselekmények egy része – közöttük kiemelten a gyermekpornográfia – a digitális térben zajlik. A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság 2020-as felmérése szerint a 7-8 éves korosztály 24%-a már rendelkezik saját mobiltelefonnal, 15-16 éves korukig ez az arány 96%-ra nő. Ezeknek a mobiltelefonoknak a 95%-a okostelefon, és a szülők 48%-os arányban olyan előfizetést biztosítanak, amellyel lehet mobilinternetet használni¹.

Ezek az adatok mind azt mutatják, hogy a fiatalok eltúlzottan korán kerülnek a digitális világ közelébe. Egészen fiatal gyermekeknek már közösségi média fiókjuk van, aktívan posztolnak történeteket, képeket, videókat önmagukról, barátaikról. Ezt a jelenséget több perspektívából meg lehet közelíteni, mindazonáltal dolgozatomnak büntetőjogi, kriminológiai és kriminalisztikai nézőpontjából való vizsgálata a célja.

A gyermekek felelőtlen internethasználata az ún. online szexuális ragadozóknak² kedvező, hiszen könnyebben tudnak megszerezni kiskorúakról készült felvételeket. Az internet és főként a közösségi média térhódítása óta különböző módszerekkel³, különböző korosztályú személyek csálnak ki az internetező fiataloktól olyan felvételeket, melyek sokszor pornográf tartalmúak⁴. Ez a magatartás tiltott. A 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: Btk.) 204. § ill. 204/A. § rendelkezik a gyermekpornográfia tényállásáról.

A gyermekekkel kapcsolatos szexuális bűncselekmény elkövetőit a laikusok „pedofilnak” nevezik, azonban erre az elnevezésre korántsem tekint általános törvényszerűségként. A megfelelő elkövetői kör azonosítása nagyon fontos hatékonysági szempontból, hiszen az igazi pedofil elkövetők felderítése az elsődleges cél az állami büntetőhatalom számára. Így kiemelten fontos az elkövetői kör kriminológiai vizsgálata is, melyre dolgozatomban kitérek.

¹ Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság: *Digital parenting kutatás 7-16 éves gyermekekkel és szüleikkel*. 2020. Elérhető: https://nmhh.hu/cikk/224269/Digital_parenting_kutatas_716_eves_gyermekekkel_es_szuleikkel. (letöltve: 2024. 09. 23.)

² Jogi Fórum, Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság: *Már a 7-8 éves gyermekek is az online szexuális ragadozók célkeresztjében! – Csak egy fotó, nem nagy ügy? – Az Internet Hotline figyelemfelhívása – kisfilmmel!* Elérhető: <https://www.jogiforum.hu/hir/2024/08/06/mar-a-7-8-eves-gyermekek-is-az-online-szexualis-ragadozok-celkeresztjeben-csak-egy-foto-nem-nagy-ugy-az-internet-hotline-figyelemfelhivasa/> (letöltve: 2024. 10. 02.)

³ MEZEI Kitti: *Az online gyermekpornográfia és a büntetőjog*. In: *Ügyészek lapja*, 2021/4. elérhető: <https://ugyeszeklapja.hu/?p=3507> (letöltve: 2024. 10. 02.)

⁴ Jogi Fórum, Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság: *Már a 7-8 éves gyermekek is az online szexuális ragadozók célkeresztjében! – Csak egy fotó, nem nagy ügy? – Az Internet Hotline figyelemfelhívása – kisfilmmel!* Elérhető: <https://www.jogiforum.hu/hir/2024/08/06/mar-a-7-8-eves-gyermekek-is-az-online-szexualis-ragadozok-celkeresztjeben-csak-egy-foto-nem-nagy-ugy-az-internet-hotline-figyelemfelhivasa/> (letöltve: 2024. 10. 02.)

A gyermekeket tipikusan félelemben tartják az elkövetők, kétélyeket ébresztenek fel bennük⁵. A látencia emiatt nagy számban előfordulhat a bűncselekmény kapcsán. Abban az esetben, ha történik feljelentés, a bűnüldöző hatóságok feladata a bűncselekmény részleteinek teljeskörű felderítése, bizonyítékok összegyűjtése, azok megvizsgálása. Egy-egy digitális gyermekpornográf felvételekkel kapcsolatos bűncselekmény esetében hatalmas adatmennyiségekkel dolgoznak a bűnüldöző hatóságok. Több emberre van szükség a nyomozati szakaszban, és igen időigényes feladat a releváns bizonyítékok kiválogatása. Egy emberi hibafaktort is bele kell számolni, hiszen több ezer beszélgetés, felvétel megtekintése után esélyes, hogy a vizsgáló személy hibát vét, valamit esetleg nem tesz a nyomozati anyag részévé. Időszerű felismerni, hogy a digitális térben folyó bűncselekményekkel szemben a harcot a digitális térben kell megvívni.

A mesterséges intelligencia (a továbbiakban: MI) mára széleskörben elterjedt. A 21. században zajló negyedik ipari forradalom⁶ újításokkal szolgál minden téren. Az MI már lehet pincér, bolti eladó, információs pultos, tanár, de 2017-ben Szaud-Arábiában egy Sophia nevezetű MI működtetésű robot állampolgárságot is kapott⁷. Az MI-ben rengeteg lehetőség van, egyes formái keresőmotorokat használnak, viszont képes az ún. gépi tanulásra is.

Az MI nemcsak a természet- és műszaki tudományok, de a jogtudományok, így akár a bűnügyi tudományok számára is bőséges lehetőségeket szolgáltat. Az MI több módon segítheti a bűnüldöző hatóságok munkáját. Ennek egyik módja a gépi tanulás, amivel az MI-t be lehet tanítani a gyermekeket ábrázoló pornográf, illetve az ún. pszeudopornográf felvételek felismerésére – melyek későbbi fejezetben definiálásra kerülnek. Kutatásom központi kérdése, hogy vajon ezzel a módszerrel lehetséges-e a gyermekpornográfia felderítésének bizonyos mértékű automatizálása? Dolgozatomban részletesen vizsgálom továbbá a gyermekpornográfia hazai és nemzetközi szabályozását is, továbbá értekezem az MI nyújtotta lehetőségek integrálásáról a büntetőeljárás hatékonyabbá tétele érdekében. Feltételezésem szerint az egyszerűbb ügyek automatizálása révén, a bűnüldöző hatóságok több időt és erőforrást csoportosíthatnak a valódi pedofil bűnelkövetők felderítésére.

⁵ MEZEI Kitti: *Az online gyermekpornográfia és a büntetőjog*. In: *Ügyészek lapja*, 2021/4. elérhető: <https://ugyeszeklapja.hu/?p=3507> (letöltve: 2024. 10. 02.)

⁶ JUHÁSZ Ágnes: *A mesterséges intelligencia megjelenésének magánjogi vetületei*. In: *Miskolci Jogi Szemle* 2021/16. 1. szám 1. kötet 40-41. o.

⁷ British Council: *Should robots be citizens?* Elérhető: <https://www.britishcouncil.org/anyone-anywhere/explore/digital-identities/robots-citizens> (letöltve: 2024. 09. 23.)

II. Gyermekpornográfia mai tényállásának kialakulása

1. 1989-es ENSZ Gyermekjogi Egyezmény és a magyarországi gyermekvédelmi törvény

1989. november 20.-án fogadta el az ENSZ Közgyűlése a Gyermekjogi Egyezményt (UN Convention on the Rights of the Child – UN CRC)⁸ (a továbbiakban: Egyezmény), melyet mára – USA kivételével – a világon az összes – tehát 196 – ország ratifikált. Kiemelkedő jelentősége volt ennek a nemzetközi dokumentumnak, hiszen alapvető gyermekvédelmi szabályokat fektetett le⁹.

A gyermekjogokat „3P” modell szerint csoportosítja: védelem (protection), ellátás-gondozás (provision), és részvétel (participation). A részvétel lényege, hogy a gyermekek is részesüljenek az alapvető emberi jogokból, a fejlődési szintjüknek megfelelően biztosítva legyen számukra többek között az információhoz való jog, illetve gondolat-, vallás-, lelkiismeret-, valamint a véleménynyilvánítás szabadságához való jog. Az ellátás-gondozás arra értendő, hogy minden létszükséglet biztosítva legyen ahhoz, hogy a testi, szellemi és lelki fejlődésük megfelelően történjen. Ami pedig témám szempontjából relevánsabb, az a védelem. A gyermekeket meg kell védeni attól, hogy bántalmazás áldozatai legyenek, ilyen például a háborús konfliktusokban való részvétel, vagy éppen a szexuális kizsákmányolás¹⁰.

Az Egyezmény 54 cikke teljeskörűen szabályozza a gyermekvédelmet, annak minden aspektusa megjelenik (pl.: a gyermek joga a gondolat-, lelkiismeret és vallásszabadsághoz, a fogyatékossgal élő gyermekek jogai, a gyermek joga az oktatáshoz, gyermekmunka tilalma stb.) A 34. cikk szabályozza a gyermekek szexuális kizsákmányolástól való védelmét. A (c) bekezdés határozza meg azt, hogy meg kell előzni, hogy gyermekpornográf tartalmak felhasználásra kerüljenek. Ez a követelmény – a többihez hasonlóan – először jelenik meg nemzetközi dokumentumban. A megalkotók határozott célja volt, hogy minél általánosabban fogalmazzanak annak érdekében, hogy minden országnak megfelelő legyen, így ösztönözve a minél nagyobb körben való elfogadást, és végérvényesen az aláírást¹¹. Ez egy keretet ad minden országnak, hogy a saját jogrendszerének megfelelően átültesse a nemzetközi szabályokat.

⁸ UNICEF: *A Gyermekjogi Egyezményről*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok/gyermekjogi-egyezmenyrol> (letöltve: 2024. 09. 23.)

⁹ UNICEF: *Gyermekjogok*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok> (letöltve: 2024. 09. 23.)

¹⁰ UNICEF: *A Gyermekjogi Egyezményről*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok/gyermekjogi-egyezmenyrol> (letöltve: 2024. 09. 23.)

¹¹ CSAPUCHA Bernadett: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében*. In: Büntetőjogi Szemle 2020/1. 18. o.

Magyarország 1990-ben aláírta az Egyezményt¹², és az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdette azt¹³. Ezzel kötelezettséget vállalt arra, hogy 1993. december 31-ig olyan jogszabályt hoz, amely az Egyezményben foglaltakkal összhangban van¹⁴. Az Egyezmény elfogadásától kezdődően hazánkban a különböző ágazati törvényekben a gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabály-módosítások folyamatosak voltak. A gyermekvédelmi törvény a megalkotása viszont körülményesnek bizonyult, a Parlament elé a törvényjavaslat 13. változata került¹⁵. 1997 áprilisára sikerült elfogadni a végleges változatot¹⁶, ez pedig a 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (a továbbiakban: gyermekvédelmi törvény), mely mind a mai napig hatályban van.

A gyermekvédelmi törvény a korábban csak az ágazati jogszabályokban szabályozott különböző gyermekvédelmi jogi aktusokat gyűjtötte össze, és az ENSZ Egyezménye nyomán ezeket modernizálta¹⁷. A gyermekjóléttel kapcsolatban számos rendelkezést tartalmaz, melyek segítik a gyermekjogok érvényesülését, a rászoruló családokat, arra fókuszálva, hogy a gyermekek testi-lelki egészségben nevelkedjenek.¹⁸

2. Gyermekpornográfia a régi Btk.-ban, és annak fejlődése

Ennek az újdonsült törvénynek a hatására az 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (a továbbiakban: régi Btk.) kiegészült egy új tényállással: 1997. 09. 15.-én a XIV. fejezet „A házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények” című fejezet alatt: 195/A. § Tiltott pornográf felvételek készítése. Ezzel a tényállással Magyarország először rendelte büntetni a gyermekpornográfia büntetettét.

A tényállás tartalmazta a gyermekpornográf felvételek készítését, azok forgalomba hozatalát, gyermekek pornográf jellegű műsorban való szerepeltetését, és ezek előkészítő jellegű cselekményeit is. A bűncselekményt büntettként minősítette a törvény, és kettőtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendőnek mondta ki, ezzel kifejezve a bűncselekmény kiemelt tárgyi súlyát. Pornográf felvételt/műsort a következő módon definiálta: „a nemiséget súlyosan szeméremszérintő nyíltsággal ábrázoló, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló

¹² UNICEF: *A Gyermekjogi Egyezményről*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok/gyermekjogi-egyezményrol> (letöltve: 2024. 09. 23.)

¹³ HONTI Henriett: *A gyermekvédelmi törvény a nemzetközi jog és a gyakorlat tükrében*. In: esély, 1998/6. 61-63. o.

¹⁴ u. o.

¹⁵ u. o.

¹⁶ u. o.

¹⁷ i. m. 64. o.

¹⁸ u. o.

cselekvés, ábrázolás”. Érezhető, hogy a tényállás igencsak szűk körben szabályozta az elkövetési magatartásokat. Ezen a 2000-ben történő Btk. módosítás részben változtatott, újabb elkövetési magatartással bővült a tényállás. A gyermekpornográf felvételek más számára hozzáférhetővé tételét is büntetni rendelte a törvény, további változásra viszont még várni kellett.

2002-ben nagyobb módosítást eszközölt a törvényhozó. A bűncselekmény elnevezése megváltozott, „Tiltott pornográf felvétellel visszaélés”-re, az elkövetési magatartások pedig más formában jelentek meg, és különböző büntetési tételkereteket kaptak. Megszerzés, tartás, kínálás, átadás, készítés, forgalomba hozatal, azzal való kereskedés, ilyen képfelvételt a nagy nyilvánosság számára hozzáférhetővé tétel, ebben a sorrendben súlyosabban volt büntetendő. Itt érződik először az, hogy fokozott törekvés volt arra tekintettel a törvényhozó részéről, hogy a pornográfia jelensége teljes egészében visszaszorításra kerüljön¹⁹.

Ezen a ponton vissza kell térnünk a nemzetközi történések és egyezmények területére. Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye után elfogadásra került még három Fakultatív Jegyzőkönyv, melyek kiegészítik az Egyezmény egyes részeit. Dolgozatom szempontjából a Második Fakultatív Jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) bír relevanciával, hiszen ez rendezi a további szabályait a gyermekek kereskedelmi célú szexuális kizsákmányolása elleni védelemnek²⁰. A Jegyzőkönyvben definiálásra kerül a „gyermekeladás”, a „gyermekprostitúció” és a „gyermekpornográfia” fogalma. A Jegyzőkönyv hangsúlyozza, hogy a társadalmi tudatosság és a nemzetközi összefogás elengedhetetlen az ilyen súlyos bűncselekmények elleni védekezés kapcsán²¹. Elvárásra került az is, hogy a büntetés ne csupán az aktív oldalt célozza, tehát ne csak azokat sújtsa, akik szexuális kizsákmányolás céljából felajánlják vagy közvetítik a gyermekeket, hanem a passzív oldalon is érvényre jusson a büntető hatalom, tehát bárki mást is megbüntessenek, aki gyermeket fogad el ilyen tevékenységek végrehajtására²².

Az Egyezmény, és a Jegyzőkönyvek rendelkezéseinek betartását a Gyermekek Jogainak Bizottsága felügyeli²³. Az említett Bizottság Magyarországot is vizsgálta 2006-ban, különös tekintettel az összehangolt szakpolitikák kialakításának szükségességére, valamint az adatokra

¹⁹ CSAPUCHA Bernadett: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében*. In: Büntetőjogi Szemle 2020/1. 14. o.

²⁰ UNICEF: *A Gyermekjogi egyezményhez csatolt fakultatív jegyzőkönyvek*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok/a-gyermekjogi-egyezményhez-csatolt-fakultatív-jegyzokonyvek> (letöltve: 2024. 09. 28.)

²¹ u. o.

²² u. o.

²³ CSAPUCHA Bernadett: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében*. In: Büntetőjogi Szemle 2020/1. 19. o.

bontott statisztikákhoz és a szakemberek képzéséhez kapcsolódó iránymutatásokra és javaslatokra²⁴.

Hatással volt még a gyermekpornográfia hazai tényállásának változására a 2004. május 1-jén történő Európai Unióhoz való csatlakozásunk, hiszen elmondható, hogy az Európai Unió jogalkotása szempontjából stratégiai jelentőségű a gyermekpornográfia elleni küzdelem²⁵. Csatlakozásunk következményeként az Európai Unió Tanácsának 2004/68/IB kerethatározata is jogrendszerünk részévé vált, amely a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szól, és az alábbi újdonságokat hozta a hazai szabályozásba.

A gyermekpornográfiát bűncselekménynek nyilvánította, minősítő körülményeket nevesített, lehetővé tette az elkövetők büntetőjogi felelősségre vonását, szankciókat határozott meg, és lehetővé tette a sértettek megfelelő támogatását²⁶. Elsők között fogalmazta meg, hogy a gyermekpornográfia elkövetési magatartásait számítógépes rendszer felhasználásával is el lehet követni²⁷. Meghatározta továbbá azt is a tagállamok számára, hogy gyermekpornográfia bűncselekmény esetén mind a felbujtói, mind pedig a kísérleti magatartást büntetni kell rendelni. A cselekmények büntetési tételét minimum három évben, minősítő körülmény esetén pedig minimum öt évben szükséges meghatározni²⁸.

Ezen EU-s követelmények és a Bizottság ellenőrzésének hatására 2007-ben újra módosította a régi Btk.-beli tényállást a magyar jogalkotó. A régi Btk. korábbi 195/A. §-a teljesen hatályon kívül helyezésre került, és egy új tényállást alkottak meg, mely a 204. § alatt kapott helyet. Az új tényállás megfelelt a nemzetközi követelményeknek, ezzel közelebb kerültünk ahhoz, hogy a gyermekpornográfia bűncselekmény visszaszorításra kerüljön országunkban.

Passzív alannyá válás szempontjából jelentőséggel bírt az életkor: a tizennyolcadik életévét be nem töltött személyek ellen elkövetett elkövetési magatartásokat kívánta a tényállás büntetni. Az elkövetési magatartások között megjelent a pornográf felvételen vagy műsorban való szereplésre felhívás, ezzel a hangsúly áttevődött a felvétellel kapcsolatos materiális jogellenességre, a felvételeken szereplő személyek által hordozott jogi tárgyakra. Nóvumként

²⁴ CSAPUCHA Bernadett: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében*. In: Büntetőjogi Szemle 2020/1. pp. 19.

²⁵ KOVÁCS István: *Kiberbiztonság? Gyermekek szexuális kizsákmányolása az interneten, azaz gyermekpornográfia Magyarországon, különös Tekintettel a nemzetközi iocra, és inhope értékeléseire*. In: Rendvédelem, 2018/7 1. 199. o.

²⁶ u. o.

²⁷ i. m. 200. o.

²⁸ u. o.

tartható számon az is, hogy a képfelvételek száma kapcsán már nem bírt relevanciával a törvényi egység fenntartása, halmazati szempontból már a passzív alanyok számára tevődött át a hangsúly. Továbbá megemlítendő, hogy jogalkotó szétválasztotta a pornográf felvétel, illetőleg a pornográf jellegű műsornak a fogalmát egymástól: a pornográf felvétel jelentése „cselekvés” helyett, a „nemiség” bizonyos úton-módon történő ábrázolása volt²⁹.

3. A hatályos Btk. gyermekpornográfia tényállása

Az Alaptörvény létrejötte megnyitotta az igényt új törvénykönyvek megírására, és elfogadására, nem volt ez másképp a Büntető Törvénykönyvvel sem. 2013-ban az Országgyűlés elfogadta a 2012. évi C. törvényt (a továbbiakban: Btk.). A Btk. koncepcionálisan változtatott a korábbi szabályozáson³⁰, a nemi bűncselekményekről szóló XIX. fejezetébe emelve a gyermekpornográfia tényállását is.

Az Európai Unió Tanácsának 2004/68/IB kerethatározatát pedig felváltotta az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve, amely a „gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről” címmel újította meg a korábbi rendelkezéseket. A mai napig hatályos dokumentum újítása a korábbihoz képest az, hogy a gyermekpornográfia fogalmából kitűnik egyértelműen a szexuális célzat. Fontos, hogy ennek elsődleges célzatként kell megjelennie, így ha a szexuális célzat hiányzik például egy felvétel vagy műsor készítésénél, az nem meríti ki a törvényi tényállást³¹.

Az irányelv továbbá beemelte a kodifikálásba a pseudo-, illetve a virtuális pornográfia fogalmait is. Ezek a fogalmaknak a tényállásszerűsége akként ragadható meg, hogy virtuálisan (pl. animációval, CGI-jal, MI-vel) létrehozott gyermekpornográfiát ábrázol a felvétel vagy műsor, rendkívül valóság-hűen. Egy konkrét meghatározás szerint a pseudopornográfia³² „olyan digitálisan manipulált vagy számítógéppel generált ábrázolások, amelyek szexuális tevékenységet szimulálnak, és gyakran gyermekeket vagy gyermeknek látszó személyeket mutatnak.”³³ Ezt a magyar szabályozás viszont az új kódexben nem jelenítette meg –

²⁹ CSAPUCHA Bernadett: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében*. In: Büntetőjogi Szemle 2020/1. 14. o.

³⁰ u. o.

³¹ i. m. 21. o.

³² Angol nyelvű szakirodalomban: „pseudo-photographs”, tehát „pseudo-felvételek”

³³ TREBAR, Massimo: *What are Pseudo Photographs & Images Charges?* Elérhető: <https://www.lawtonslaw.co.uk/resources/what-are-pseudo-photographs-images-charges/> (letöltve: 2024. 10. 19.)

szándékosan – , hiszen a magyar álláspont szerint, ha egy magatartás nem köthető direktten gyermekekhez, az nem a védelmüket szolgálja³⁴.

A régi Btk. gyermekpornográfia tényállása nagyrészt a Btk. hatályba lépésével strukturálisan másképpen lett felépítve. A Btk. nívuma a gyermekpornográfia tényállását illetően az, hogy minősítő körülményként beemelte a hatalmi vagy befolyási viszonyal visszaélve elkövetést. További minősítő körülmény lett az, ha az elkövetési magatartásokat tizennegyedik életévét be nem töltött személy sérelmére követik el. Az elkövetési magatartások és a büntetési tételek viszont változatlanul maradtak.

Legutóbb a tényállást 2021-ben módosította az Országgyűlés. A 2021. évi LXXIX. törvény „a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról” címet viselő törvény hirdette ki, amely nagy médiafigyelemnek örvendett³⁵. A tényállást teljes egészében átírta a módosítás, új szakaszként emelte be a 204/A. §-t. A törvény címével kapcsolatosan érdemes egy gondolatot ejteni. Sajátosnak mondható az, hogy a törvény használja a „pedofil bűnelkövetők” kifejezést, tekintve, hogy – ahogyan azt későbbi fejezetben kifejtem – nem minden elkövető pedofil, és nem minden pedofil lesz elkövető. Továbbá ezzel a jogi terminológia részévé tette a törvényhozás a „pedofil” kifejezést, amely eredetileg egy pszichiátriai kórkép.

Elsők között a súlyosabb büntetési tételkeret figyelhető meg az új szabályozásban, amelyet minden elkövetési magatartás tekintetében súlyosítottak. Több elkövetési magatartás minősítő körülményeként beemelésre került a tizennegyedik életévét be nem töltés ténye, illetve már a tizenkettedik életév be nem töltése is megjelent súlyosítás gyanánt. Hivatalos személyként e minőséget felhasználva, sanyargatás és erőszak mutatkozik a tényállás új szakaszában, valamint a különös visszaesőként való elkövetés is.

A legnagyobb újítás, hogy a pszepodpornográfiát is a tényállás részévé teszi a módosítás. Eszerint „pornográf felvétel: a másnak vagy másoknak a nemiséget súlyosan szeméremsértő nyíltsággal, célzatosan a nemi vágy felkeltésére irányuló módon történő ábrázolása, *ideértve a nem létező személy vagy személyek valóságghű ábrázolását is.*”³⁶ Ezzel az Európai Uniónak és a nemzetközi dokumentumoknak való teljes megfelelés is megvalósult – kiegészülve a pornográfiáról rendelkező Lanzarote Egyezményvel is. Ehhez a definícióhoz az indoklás még

³⁴ CSAPUCHA Bernadett: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében.* In: Büntetőjogi Szemle 2020/1. 21. o.

³⁵ ELŐD Fruzsina, JANECSKÓ Kata: *A gyerekeket nem védi, a gyakorlatban nem tartható be, az EU-t felbőszíti a melegellenes törvénymódosítás.* Elérhető: <https://telex.hu/belfold/2021/06/29/melegellenesse-tett-pedofiltorveny-gyorstalpalo> (letöltve: 2024. 10. 04.)

³⁶ Btk. 204. § (8) bekezdés

hozzáfűzi, hogy „valósághű alatt a valóságoshoz megtévesztésig hasonló ábrázolást értjük, amikor nem lehet és nem is várható el annak megítélése, hogy valóságos-e a személy, tehát nem a rajzfilmek vagy festmények értendők ide”.

Megfigyelhető, hogy ezzel az új tényállással a jogalkotó kifejezett célja az volt, hogy a lehető leg súlyosabban büntessék a gyermekpornográfia elkövetőinek cselekményeit, ezt a tényállás indokolása is alátámasztja. A gyermekvédelem fontossága elvitathatatlan tény hazánkban, a jelenlegi tényállás ezt tökéletesen tükrözi. Érdekes viszont kitekinteni, hogy más országok hogyan veszik fel a harcot a gyermekpornográfiával.

III. Nemzetközi kitekintés

A gyermekpornográfia tényállását minden országban sajátosan szabályozzák, a nemzetközi dokumentumok nyomán viszont bizonyos egységesség is megfigyelhető. Ezeket az előző fejezetben bemutatott nemzetközi dokumentumokat az államok a saját jogrendszerükbe transzformálják. Ezért is fontos, hogy ezek a dokumentumok minél keretszerűbbek legyenek, így könnyebb a jogalkotók feladata az átültetés szempontjából. A nemzetközi közösségből két ország szabályozását ismertetem a következőkben, ezek Németország, és az Egyesült Királyság. A német jog bemutatása szükséges, hiszen alakulása nagy hatással volt az európai közösség több államára, így Magyarországra is. A német jog továbbá bemutatja, hogy hogyan lehetséges több tartomány jogát összehangolni. Az Egyesült Királyság joga is fontos, hiszen sok gyarmata révén több nem európai ország jogrendszerére hatással volt: így a távol-keleti jogrendszerekre, és az Egyesült Államok jogához is hasonló a szabályozása. Ez segíti a szabályozás kiterjedt ismertetését. Ezzel továbbá bemutatásra kerül más kontinentális jogrendszer megoldása, és egy angol-szász jogrendszerből eredő szabályozási mód is. Ezen fejezet legvégén az átláthatóság jegyében egy táblázattal szemléltetem a magyar, a német és a brit tényállás közötti különbségeket³⁷.

1. Németország – Straßengesetzbuch

Németország az Európai Uniónak 1958 óta³⁸, az ENSZ-nek 1973 óta tagja³⁹. Jogrendszere a magyarhoz hasonlatos, sok szabályozásban fellelhető a német jog magyar megfelelője. Az országot 16 szövetségi tartomány alkotja, melyek bizonyos fokú autonómiával rendelkeznek jogalkotás szintjén⁴⁰, mindazonáltal a német büntetőjog egy egységes szabályozást alkot – kisebb eltérésekkel⁴¹.

A Straßengesetzbuch (a továbbiakban: StGB.), mint a német Btk. szabályozza a gyermekpornográfia büntetést, a „A szexuális önrendelkezés elleni bűncselekmények” címet viselő 13. fejezet alatt. Az StGB.-ben sajátos módon került rögzítésre a gyermekpornográfia

³⁷ lásd: 1. ábra

³⁸ Az EU országai. Németország. Elérhető: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/eu-countries/germany_hu (letöltve: 2024. 10. 19.)

³⁹ Member states. Germany. Elérhető: <https://www.un.org/en/about-us/member-states/germany> (letöltve: 2024. 10. 19.)

⁴⁰ Az EU országai. Németország. Elérhető: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/eu-countries/germany_hu (letöltve: 2024. 10. 19.)

⁴¹ EBERT, Donat: Német büntetőjog – nagy különbségek vannak a tartományok között. Elérhető: <https://donat-ebert.com/2016/06/21/nemet-buntetojog-nagy-kueloenbsegek-vannak-a-tartomanyok-koezoett/> (letöltve: 2024. 10. 19.)

tényállása: két külön tényállást alkotott meg a német jogalkotó. Míg a 184b. § az ún. Kinderpornographie⁴² tényállását szabályozza, a 184c. § az ún. Jugendpornographie⁴³ tényállását rendeli büntetni.

A 184b. § a tulajdonképpeni gyermekpornográfia, mint bűncselekmény tényállása, passzív alanya a 14. életévét be nem töltött személy, tehát a gyermek. A szakasz definiálja a gyermekpornográfia fogalmát. Három vagylagos feltételnek kell megfelelnie a felvételnek ahhoz, hogy a hozzá kapcsolódó elkövetési magatartással a tényállásszerűség bekövetkezzen. Eszerint gyermekpornográfia az a pornográf tartalom, 1. amelyben gyermek által, gyermekkel vagy gyermek előtt végeznek szexuális tevékenységet; 2. teljesen vagy részben ruhátlan gyermek ábrázolását tartalmazza szexuálisan provokatív vagy kihangsúlyozott testtartásban; 3. egy gyermek ruhátlan nemi szervének vagy ruhátlan fenekének szexuálisan provokatív ábrázolása.

Az elkövetési magatartások a következők: terjesztés, hozzáférhetővé tétel más személy vagy a nagy nyilvánosság számára, ilyen felvétel más birtokába juttatása. Külön pontban említi elkövetési magatartásként a törvény azt, ha a korábban leírt elkövetési magatartások céljából valaki készít, megszerez, szállít, magánál tart, kínál, ajánl vagy ezen felvételek behozatalát, kivitelét vállalja. Ugyanilyen büntetési tételkeret – hat hónaptól tíz évig tartó szabadságvesztés – vonatkozik arra is, ha valaki olyan gyermekpornográf felvételt készít, mely tényleges eseményt ábrázol.

Mindazonáltal, ha ez nem ilyen eseményt ábrázol, az enyhítő körülményként értékelhető, a büntetési tételkeret kevesebb, három hónaptól öt évig terjedő szabadságvesztés. Ezzel megjelenik a szabályozásban a pseudopornográfia büntetendősége is. Ugyanezen büntetési tételkeret alá tartozik az is, ha valaki gyermekpornográf tartalom megszerzésére vállalkozik, ez a birtokába jut és azt birtokolja. Minősítő körülményként értékelendő az üzletszerű, illetve a bűnszervezetben történő elkövetés. A bűncselekmény elkövetésének kísérlete szintén büntetendő.

A szabályozás egy érdekessége, hogy büntethetőséget kizáró okként megjelöl bizonyos célokból történő elkövetéseket. Ilyen, ha az elkövetési magatartás állami célból történik, ha a nyomozás során a bűnüldöző hatóság fejtí ezeket ki, illetve ha szakmai és hivatalos feladatok ellátása céljából szükséges. Ez a felderítés során fontos, tekintve, hogy a felderítést végző

⁴² Jelentése: 14. életévét be nem töltött személlyel (tehát a tulajdonképpeni gyermekkel) kapcsolatos gyermekpornográf tényállás

⁴³ Jelentése: 18. életévét be nem töltött személlyel kapcsolatos gyermekpornográf tényállás

személyeknek ezeket a fotókat meg kell tekinteniük, de így a cselekményük nem lesz bűncselekményként minősítve.

A Jugendpornographie tényállása teljesen azonos a Kinderpornographie tényállásával, azzal, hogy a passzív alany értelemszerűen nem a „gyermek”, hanem a „fiatal”, tehát a 18. életévét be nem töltött személy. Fontos különbség még az, hogy a fiatalokra vonatkozó tényállás megvalósulását a törvény enyhébben rendeli büntetni. Ettől eltekintve a korábban leírtak vonatkoznak a tényállásra.

A német szabályozás az egyik legszigorúbb, ezen a jogalkotók részben enyhítettek 2024 tavaszán – legalábbis a büntetési tételkeret tekintetében, melynek az alsó határát egy évről hat hónapra leszállították. Az enyhítés indokolásának egyik pontja az volt, hogy az elkövetők sok esetben fiatakorúak. Ezek a fiatal elkövetők nem szexuális indíttatásból terjesztik, birtokolják a gyermekpornográf felvételeket, hanem a serdülőkori kíváncsiság, naivitás, kalandvágy az, ami motiváló számukra⁴⁴.

A magyar joghoz képest a német jog másképp strukturálja a gyermekpornográfia bűncselekményét. A bűncselekmény korcsoport szerinti felosztása kifejezetten pozitívan értékelendő, a gyermekpornográf felvétel definíciója pontosabb, illetve a büntethetőséget kizáró ok kimondása a felsorolt esetekben az átfogó és pontos szabályozást mutatja.

2. Egyesült Királyság – Protection of Children Act 1978

Az Egyesült Királyság a maga angol-szász jogrendszerével úgyszintén része az európai közösségnek. A szigetországra a gyarmatai és a többi európai ország kultúrája, történelme és végérvényesen joga hatással volt, ezeket mind sajátosan átvették, használják. Az ENSZ-nek alapítótagja, a Bizottsági Tanács állandó tagja⁴⁵, így egyértelműnek mondható, hogy a nemzetközi egyezmények betartása számukra fontosabb, mint másoknak. Bár 2020 óta az Európai Uniónak az Egyesült Királyság nem része, jogára mégis nagy hatással volt az uniós jog, hiszen annak közel 50 évig tagja volt, és az európai közösség része maradt a szigetország.

A brit gyermekpornográfiának szabályozásához elsődlegesen a „Protection of Children Act⁴⁶ 1978” (a továbbiakban: PCA 1978) köthető, ennek a címe „Indecent photographs of

⁴⁴ Deutscher Bundestag: *Strafmaß bei Kinderpornografie soll angepasst werden*. Elérhető: <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2024/kw11-de-mindeststrafen-kinderpornographie-991110> (letöltve: 2024. 10. 19.)

⁴⁵ Az ENSZ létrejöttének körülményei. Elérhető: <https://ensz.kormany.hu/az-ensz-letrejottenek-korulmenyei> (letöltve: 2024. 10. 17.)

⁴⁶ Ford.: gyermekvédelmi törvény

children⁴⁷”. Ezek kiegészítésére szolgál számos további jogszabály, melyek bemutatásra kerülnek a következőkben.

A PCA 1978 első szakasza büntetni rendeli a következő elkövetési magatartásokat: gyermeket szeméremsértő módon ábrázoló felvételt készíteni, erre engedélyt adni, terjeszteni, megmutatni, birtokolni abból a célból, hogy azt terjessze vagy megmutassa másoknak, önmaga felhasználja, olyan hirdetést közzétenni vagy közzétenni hagyni, amely alkalmas arra, hogy azt sugallja, hogy a hirdető ilyen szeméremsértő fényképeket terjeszt vagy mutat, vagy ezt szándékozik tenni. A szankció pénzbüntetés lehet, tíz évig terjedő szabadságvesztés vagy ezek kombinációja is akár⁴⁸.

Ennek kiegészítése a „Criminal Justice and Public Order Act 1994⁴⁹”. Ezzel már a korábban említett pszeudopornográfia is megjelent akként, hogy minden pornográfiával kapcsolatos törvény szövegének részévé tették a pszeudofelvételt is, mint elkövetési tárgyat⁵⁰. Az 1988-as „Criminal Justice Act⁵¹” tette büntetendővé a gyermekpornográfiát tartalmazó felvétel birtoklását⁵².

További kiegészítése a PCA 1978-nak, hogy a gyermekeket szeméremsértő módon ábrázoló felvételek készítését elkövetési magatartásként tartották számon. Érdekes megközelítése a “készítés” elkövetési magatartásnak az, hogy az is készítésének számít, ha valaki az obszcén felvételt a számítógép merevlemezére lementi. Ez a megállapítás azon logika szerint halad, hogy valaki ezzel a cselekménnyel olyan másolatot készít, ami eddig nem létezett, tehát készít⁵³.

Fontos megjegyezni, hogy egészen 2003-ig bűncselekmény akkor valósult meg, ha a passzív alany a 16. életévét be nem töltött személy volt. Ezt a 2003-as „Sexual Offenses Act⁵⁴” változtatta meg, a gyermeknek tekintendő személy korhatárát a korábbi 16. életévről 18. életévre emelte⁵⁵. E jogszabály szerint a bűncselekmény megvalósulása tekintetében kivételt képez az az eset, amikor két 16. életévét betöltött személy egymásról pornográf tartalmú

⁴⁷ Ford.: gyermekekről készült szeméremsértő fényképek

⁴⁸ IEMELIANENKO, Volodymyr V., DMYTRUK Mariana P.: *Combating Child Pornography: International Legal Regulation and Experience of Ukraine and Foreign Countries*. In: *Theory and Practice of Jurisprudence*. 2024. Issue 1(25) 187. o. Elérhető: <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/theopju25&id=175&collection=journals&index=> (letöltve: 2024. 10. 17.)

⁴⁹ Ford.: 1994-es büntetőjogi és közrendvédelmi törvény

⁵⁰ u. o.

⁵¹ Ford.: büntetőjogi törvény

⁵² u. o.

⁵³ u. o.

⁵⁴ Ford.: szexuális bűncselekményekről szóló törvény

⁵⁵ u. o.

felvételeket készít azzal, hogy az nem jut harmadik személy birtokába⁵⁶. Így a bűncselekmény nem valósul meg arra való tekintettel, hogy a beleegyezési korhatár⁵⁷ a brit jog szerint 16 életév.

Ugyanezen törvény úgy került módosításra 2009-ben, hogy kriminalizálásra kerültek a kiskorúakról készített szexuális tartalmú karikatúrákra elkövetett elkövetési magatartások is⁵⁸. Továbbá korábban nem képezett bűncselekményt az az elkövetési magatartás, amely folyamán a sértettől készült kinyomtatott formában levő pornográf felvételt annak terjesztésének szándéka nélkül birtokolta az elkövető. Ezt az elkövetési magatartást bűncselekménnyé minősítette a 2009-es „Coroner and Justice Act⁵⁹”.

A szabályozás egy érdekessége, hogy a gyermekpornográf felvételeket három kategóriába csoportosítja a brit jog: „A”, „B” és „C” kategóriába. Az „A” kategória jelent minden olyan felvételt, amely behatolást magába foglaló, állattal történő vagy sadizmust tartalmazó szexuális tevékenységet mutat. A „B” kategóriába csoportosított felvételek behatolást nem tartalmazó szexuális tevékenységet mutatnak, míg a „C” kategóriásként számon tartott felvételek azok, melyek nem tartoznak sem az „A” sem a „B” kategóriába, de szeméremsértőek. Fontos, hogy a „C” kategóriába tartozó felvételeken nem történhet szexuális tevékenység, másképp az első kettő kategóriába tartozónak számítanak⁶⁰.

Ahogy láthatjuk, az elkövetési magatartások sajátosak, de hasonlatosak is a hazai és a német joghoz. A brit szabályozás a precedensek segítségével mindenre kiterjedően büntetni rendeli az összes lehetséges elkövetési magatartást, mely potenciálisan veszélyes lehet a társadalomra. Emellett megfigyelhető olyan fajta új megközelítése a tényállásnak, melyet példaként vehetne a hazai jogalkotó, ilyen a felvételek kategorizálása.

⁵⁶ IEMELIANENKO, Volodymyr V., DMYTRUK Mariana P.: *Combating Child Pornography: International Legal Regulation and Experience of Ukraine and Foreign Countries*. In: Theory and Practice of Jurisprudence. 2024. Issue 1(25) 187. o. Elérhető:

<https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/theopju25&id=175&collection=journals&index=> (letöltve: 2024. 10. 17.)

⁵⁷ Fogalma: olyan életkor, amely betöltése után az egyén szabad döntése alapján létesíthet szexuális kapcsolatot. KOLLÁR Dorottya: *Hogy férkőzik be az állam a tinédzserek hálósobájába?* Elérhető: <https://arsboni.hu/hogy-ferkozik-be-az-allam-a-tinedzserek-haloszobajaba/> (letöltve: 2024. 11. 04.)

⁵⁸ u. o.

⁵⁹ Ford: halottkémi és igazságügyi törvény

⁶⁰ His Majesty's Inspectorate of Constabulary and Fire & Rescue Services: *Child sexual abuse image grading*. Elérhető: <https://hmicfrs.justiceinspectorates.gov.uk/glossary/child-sexual-abuse-image-grading/> (letöltve: 2024. 10. 17.)

	magyar	német	brit
jogszabály(ok)	Btk.	StGB.	The Protection of Children Act 1978 és kiegészítő rendeletei
passzív alany	alapeset: 18. életévét be nem töltött személy minősített esetben: 12. vagy 14. életévét be nem töltött személy	első tényállás: 14. életévét be nem töltött személy második tényállás: 18. életévét be nem töltött személy	18. életévét be nem töltött személy
elkövetési magatartások	készít, tart, terjeszt, hozzáférhetővé tesz (másnak vagy nagy nyilvánosság előtt)		
	pornográf jellegű műsorban való szerepeltetés	célzatos elkövetési magatartások	
	megszerez, kínál, ajánl, átad, forgalomba hoz, azzal kereskedik		készítésre erre engedélyt ad, másnak megmutat, olyan hirdetést közzététele amely azt sugallja, hogy a hirdető ilyen szeméremszértő fényképeket terjeszt vagy mutat, vagy ezt szándékozik tenni
pornográf felvétel fogalma	pornográf felvétel: a másnak vagy másoknak a nemiséget súlyosan szeméremszértő nyíltsággal, célzatosan a nemi vagy felkeltésére irányuló módon történő ábrázolása, ideértve a nem létező személy vagy személyek valóságú ábrázolását is.	három vagylagos feltétel: 1. amelyben gyermek által, gyermekkel vagy gyermek előtt végeznek szexuális tevékenységet; 2. teljesen vagy részben ruhátlan gyermek ábrázolását tartalmazza szexuálisan provokatív vagy kihangsúlyozott testtartásban; 3. egy gyermek ruhátlan nemi szervének vagy ruhátlan fenekének szexuálisan provokatív ábrázolása	jogszabály szerint "bármilyen szeméremszértő felvétel" ezen felvételek három kategóriába sorolása: „A” kategória: behatolást magába foglaló vagy állattal történő vagy szadizmust tartalmazó szexuális tevékenységet mutat „B” kategória: behatolást nem tartalmazó szexuális tevékenységet mutat „C” kategória: sem az „A” sem a „B” kategóriába nem sorolható, de szeméremszértő
minősítő körülmények	12. illetve 14. életév be nem töltése, hatalmi viszony, hivatalos személy általi elkövetés, sanyargatás, erőszak	üzletszerűen, bűnszervezetben	-
előkészületet bünteti	igen	nem	igen
kísérletet bünteti	nem	igen	nem
pszeudopornográfiát bünteti	igen	igen	igen
büntetendőséget megszüntetés	-	állami cél	16. életév betöltése és beleegyezés
büntetés	szabadságvesztés tényállástól függően akár 15 évig terjedően	szabadságvesztés tényállástól függően 6 hónaptól 10 évig terjedően	pénzbüntetés szabadságvesztés akár 10 évig terjedően

1. ábra: A magyar, német és brit gyermekpornográf tényállás összehasonlító táblázat.
Forrás: A Szerző

IV. Ki a pedofil?

A korábbiakban bemutatásra került a gyermekpornográfia tényállásának magyar fejlődése, nemzetközi dokumentumok, ezek nyomán pedig más államok megoldása a szabályozást illetően. Ezeket követően a dolgozat sarokpontja kerül előtérbe: az elkövetői kör. Korábban már említést tettem a pedofil elkövetőkről, viszont ezzel kapcsolatosan fel kell tenni a kérdést, amelyet a fejezetem címe megtesz: ki a pedofil?

Fontos megjegyezni, hogy a „pedofil” nem egy jogi kategória, a jogtudomány ezt nem használja. A pedofília⁶¹ egy pszichiátriai kórkép, melyet pontosan meghatározott kritériumrendszer alapján állapítanak meg⁶². Egy nemzetközileg elismert meghatározás szerint a pedofília „a (korai) pubertásban lévő gyermekek iránt érzett tartós vagy uralkodó szexuális érdeklődés, amennyiben a személy legalább 16 éves és legalább 5 évvel idősebb, mint az érintett gyerek.”⁶³

Ez a fogalom meghatározás magában foglalja a DMS⁶⁴ által meghatározott kritériumok nagy részét. Azzal viszont kiegészítendő, hogy ennek az érdeklődésnek legalább hat hónapon át fenn kell állnia, és olyan fokúnak kell lennie, hogy ha ezt nem éli ki az adott személy, akkor az jelentős szenvedést vagy interperszonális nehézséget okoz számára⁶⁵. Ez utóbbi kritérium teljesülése esetén pedig már megvalósul a pedofiliás zavar, melyet ilyen módon érdemes megkülönböztetni a pedofiliától. A pedofília önmagában a szexuális preferenciát jelöli, nem következik belőle egyértelműen az, hogy az adott személy a társadalomra veszélyes volna, őket „fantáziáló pedofiloknak” lehet hívni⁶⁶.

Másik oldalról megközelítve, azok a személyek, akik gyermekek sérelmére elkövetnek szexuális jellegű bűncselekményeket, nem mindegyikük pedofil. Kutatások eredményei azt mutatták, hogy az elkövetők 25-50%-a kimeríti a pedofília kritériumrendszerét, de ez egy másik kutatás szerint csak 16,2% volt⁶⁷. A gyermekpornográfia esetében ez az arány magasabbnak

⁶¹ Görög eredetű szó, jelentése: paidos (gyermek) és filein (szeretni) szóból tevődik össze, tehát gyermekeket szerető

ERDÉLYI Ákos: *Valóban pedofilok-e a „pedofil” elkövetők?* In: Magyar Rendészet, 2022/3. 74. o.

⁶² i. m. 73. o.

⁶³ SZABÓ Judit, VIRÁG György: *Bűnözők? Betegek? Gondolatok a pedofiliáról és a szexuális bűnelkövetésről.* In: Ügyészségi Szemle 2023/7. 1. szám. 6. o.

⁶⁴ Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (Mentális Rendellenességek Diagnosztikai és Statisztikai Kézikönyve), mely a pszichiátriában ma általánosan használt, és az Amerikai Pszichiátriai Társaság (APA) által jegyzett.

⁶⁵ SZABÓ Judit, VIRÁG György: *Bűnözők? Betegek? Gondolatok a pedofiliáról és a szexuális bűnelkövetésről.* In: Ügyészségi Szemle 2023/7. 1. szám. 6. o.

⁶⁶ ERDÉLYI Ákos: *Valóban pedofilok-e a „pedofil” elkövetők?* In: Magyar Rendészet, 2022/3. 74. o.

⁶⁷ SZABÓ Judit, VIRÁG György: *Bűnözők? Betegek? Gondolatok a pedofiliáról és a szexuális bűnelkövetésről.* In: Ügyészségi Szemle 2023/7. 1. szám. 15. o.

bizonyul: az elkövetők akár kétharmada is pedofilként diagnosztizálható. Ezen adatok szerint a pedofiliában szenvedők nagyobb eséllyel követik el a gyermekpornográfia bűncselekményét⁶⁸. Véleményem szerint ennek oka az lehet, hogy a gyermekpornográfia bűncselekményének elkövetéséhez nem szükséges igazi kontakt a gyermekkel. Az elkövető saját maga egyedül megélheti a szexuális vágyait, amivel a cselekmény társadalmilag elfogadottabbá válik a saját gondolataiban.

Összességében tehát a gyermekekkel kapcsolatos szexuális bűncselekmények elkövetőit pedofilnak nevezni pontatlan és helytelen. Szerencsésebb volna más terminológiát használni a jogalkotás körében. A megfelelő terminológia szerint azok a személyek, akik 18. életévüket be nem töltött személy sérelmére követnek el szexuális természetű bűncselekményt, ők a molesztálók, és akik mindezt 18. életévüket betöltött személy sérelmére követik el, azok a szexuális ragadozók⁶⁹.

Pedofilnak nevezni a gyermekpornográfiát elkövető személyeket hasonlóképpen helytelen, viszont más okból. Az elkövetőket a Belügyminisztérium Bűnügyi Nyilvántartó Hatóság statisztikai adatai alapján korcsoportra bontva az elmúlt öt év (2019-2023) vonatkozásában vizsgáltam⁷⁰. A gyermekpornográfiát elkövetők száma a vizsgált öt év alatt mindig kicsivel több lett, 2022-ben minimálisan visszaesett, 2023-ban viszont közel a kétszeresére nőtt. Ez a növekedés a korcsoportokat nézve bár a felnőttek számában is megmutatkozik, viszont kiemelkedően a 18. életévüket be nem töltött elkövetők tekintetében látható. A gyermekkorú elkövetők számának ilyen szintű megugrása kifejezetten megdöbbentő, és elképzelhető a korcsoportok közötti átcsoportosulás. Ez arra értendő, hogy a most gyermekkorú korcsoportban lévő, és nem büntethető személyek később a fiatal korcsoportba tartozó elkövetőként visszatérnek. Összességében a fiatalkorú elkövetők tekintetében hullámvész figyelhető meg. A tavalyi évben a számuk megnőtt újra, ámbar a gyermekkorú elkövetők megugrása végett véleményem szerint nem lehet számítani csökkenésre a 2024-es évre tekintettel.

A fiatal felnőttek korcsoportjában számszerűen hozzávetőlegesen ugyanannyi elkövető figyelhető meg minden évben, az elkövetők száma minimális mértékben növekszik, az időskorúak elkövetése nem kifejezetten számottevő, 2% környékén mozog minden évben. A felnőttek korcsoportjába tartozó elkövetők lehetnek – a fiatal felnőttek és időskorúak mellett –

⁶⁸ SZABÓ Judit, VIRÁG György: *Bűnözők? Betegek? Gondolatok a pedofiliáról és a szexuális bűnelkövetésről*. In: *Ügyészségi Szemle* 2023/7. 1. szám. 15. o.

⁶⁹ ERDÉLYI Ákos: *Valóban pedofilok-e a „pedofil” elkövetők?* In: *Magyar Rendészet*, 2022/3. 73. o.

⁷⁰ lásd.: 2. ábra

potenciálisan pedofil elkövetők. A 2021-es évig bezárólag a számuk kevesebb volt, mint a 18. életévüket be nem töltött elkövetők száma, viszont ez 2022-től megváltozott. Ez betudható a szigorúbb szabályozásnak, amit ekkor eszközölt a jogalkotó. Bár ez a szabályozás a pedofil elkövetőket célozta kifejezetten, mégsem csak az ő körükben nőtt meg a bűncselekmények száma, hanem a fiatalok korcsoportjában is.

Regisztrált elkövetők által elkövetett bűncselekmények (elkövetések*) száma	Gyermekepornográfia				
	2019	2020	2021	2022	2023
1. Gyermekkorú (0-13)	26	16	40	39	181
2. Fiatalkorú (14-17)	112	76	151	79	128
3. Fiatal felnőtt (18-24)	27	55	66	66	72
4. Felnőtt (25-59)	63	100	125	140	228
5. Idős korú (60-)	6	6	10	12	8
Jogi személy					
Összesen	234	253	392	336	617

* Amennyiben egy elkövető több bűncselekményt követett el, úgy többször került megjelenítésre a kimutatásban.

2. ábra: Regisztrált gyermekepornográfiát elkövetők által elkövetett bűncselekmények száma, elkövetői korcsoport és év szerint csoportosítva

Forrás: Belügyminisztérium, Bűnügyi Nyilvántartó Hatóság, 2024. 10. 21.

A pedofil kifejezés a gyermekkorúak tekintetében teljes mértékben kizárt, ahogyan az ő felelősségre vonásuk is, hiszen a gyermekepornográfia bűncselekménye miatt 14. életévét betöltött személy vonható felelősségre. A pedofil fogalommeghatározás egyik pontja, hogy ebben a parafiliában szenvedő személy 16. életévét betöltött személy, ez a fiatal korosztályban részben nem valósul meg. Jellemző továbbá az, hogy ezek a fiatalok korban hozzájuk közel álló személyekről küldenek egymásnak pornográf jellegű felvételeket⁷¹. Ezzel az a kritérium sem teljesül, mely szerint a sértett legalább öt évvel fiatalabb az elkövetőtől. Így – a 2023-as adatokat nézve – az elkövetők 50%-a, tehát a fele biztosan nem pedofil elkövető. Azt is fontos megjegyezni, hogy a korábbi bemutatás folytán nem lehet biztosan állítani, hogy a felnőttek korcsoportjában mindenki pedofil lenne, hiszen ezt csak pszichiáter tudja megállapítani. Így a nem pedofil elkövetők száma talán még magasabb is.

⁷¹ THÜRINGER Barbara: *Gyermekepornográfia büntetével vádolnak két nógrádi kamaszfiút*. Elérhető: <https://telex.hu/belfold/2023/11/15/pornografia-fiatalkoru-vademeles-balassagyarmat> (letöltve: 2024. 10. 19.)

Ebből kifolyólag azt a megállapítást szükséges tenni, hogy nem minden gyermekpornográfiát elkövető személy pedofil⁷². A nem pedofil elkövetők sok esetben csupán meggondolatlan fiatalok. A német jogszabályok vonatkozásában ismertetett gondolat helytálló lehet. A fiatalok nem elsődlegesen a szexuális vágyaik kielégítése céljából követik el ezt a bűncselekményt, csupán a kíváncsiság, kalandvágy hat motiválóan, valamint a beilleszkedni vágyás.

Ettől eltekintve cselekményük – ha kimeríti a törvényi tényállást – akkor büntetendő lesz. A különbség ott ragadható meg, hogy nem feltétlenül szükséges ugyanazt a módú felderítést lefolytatni esetükben, mint amit a pedofilok esetében tesznek a bűnüldöző hatóságok, hiszen egyrészt a cselekedetük nem olyan mértékben veszélyes a társadalomra, nem tapad valószínűleg hozzá más bűncselekmény. Másrészt pedig ezek jellemzően egyszeri felvételek, fotók, videók, melyeket egymásnak küldenek üzenetben. Továbbá azt is szem előtt kell tartani, hogy egyes cselekmények, melyeket a fiatalok elkövetnek, gyermekpornográfiának tűnhetnek, viszont a felderítés során kiderül, hogy mégsem tényállásszerűek. Ezzel a bűnüldöző hatóságok igazi bűncselekmény hiányában sok energiát és erőforrást használtak fel – utólag, mint kiderült – feleslegesen. Másfajta, egyszerűbb módszereket is lehetne alkalmazni, amellyel időt és pénzt lehet spórolni – erre adhat megoldást az MI általi automatizálás.

⁷² CSENDES-ERDEI Emese: Meglepő magyar kutatás: 183 pedofil bűnelkövető közül csak kettő volt valóban pedofil. Elérhető: https://hvg.hu/360/20240306_pedofil_pedofolia_jog_szexualis_bantalmazas_pszichiatria_kriminologia_szabo_i_udit_virag_gyorgy_okri (letöltve: 2024. 10. 19.)

V. MI a mesterséges intelligencia?

A dolgozat ezen pontján érdemes egy kitérőt tenni, és megnézni, mi is az a mesterséges intelligencia, tehát az MI. A mesterséges jelentése, hogy ember által alkotott, tehát az embertől származik⁷³. Az intelligencia egy összefoglaló, post priori fogalom, sokféleképpen lehet fejtegetni a jelentését, a mi esetünkben olyan értelemben használandó, hogy az ember által mesterségesen betáplált tudást felhasználja az adott számítógép⁷⁴.

Az Európai Parlament és a Tanács 2024/1689 rendelete (a továbbiakban: MI-rendelet) fogalomként meghatározta a mesterséges intelligenciát. E szerint „MI-rendszer: gépi alapú rendszer, amelyet különböző autonómiaszinteken történő működésre terveztek, és amely a bevezetését követően alkalmazkodóképességet tanúsíthat, és amely a kapott bemenetből – explicit vagy implicit célok érdekében – kikövetkezteti, miként generáljon olyan kimeneteket, mint például előrejelzéseket, tartalmakat, ajánlásokat vagy döntéseket, amelyek befolyásolhatják a fizikai vagy a virtuális környezetet.”

A mesterséges intelligenciát három módon lehet használni: analitika, automatizálás, mesterséges általános intelligencia. Analitikával az MI adatok gyűjtésében és rendszerezésében segít, az automatizálással az emberek helyettesíthetővé válnak bizonyos feladatok tekintetében. Végül a mesterséges általános intelligencia, mely azt mutatja, hogy a számítógépek a fejlődéssel egyre közelebb kerülnek az igazi emberi gondolkodáshoz, kreativitáshoz, viselkedéshez⁷⁵. Ez utóbbi persze most még elképzelhetetlen, viszont az első kettő használati mód sok területen az ember segítségét szolgálja. Esetünkben az automatizálás kérdésköre lehet érdekes.

Az MI gépi tanulás útján működik. Ez olyan módon történik, hogy az MI-be betáplálunk több összepárosított bemeneti és kimeneti adatot, ezzel pedig megtanulja, hogy később melyik bemeneti adathoz melyik kimeneti adat társul. A rendszer ezzel végérvényesen önmagát beprogramozza, és képes helyesen válaszolni kérdésekre⁷⁶.

Ennek a gépi tanulásnak több módszere is van, a legelterjedtebbek és legerősebbek ezek közül a nagy nyelvi modellek, témám szempontjából viszont a képfelismerés kérdésköre a releváns. Ennek technikai megoldására egy német kutatást vennék alapul. Németországban 2023-ban teszteltek egy MI rendszert, ami képes volt a gyermekpornográf felvételek

⁷³ GYARMATI Péter: *Gondolatok a mesterséges intelligencia, a gépi tanulás kapcsán II. rész.* In: Mesterséges intelligencia – interdiszciplináris folyóirat. 2022/4 2. szám. 14. o.

⁷⁴ i. m. 15. o.

⁷⁵ CZEBE András: *A mesterséges büntetőbíró: Valóság vagy vízió?* Elérhető: <https://kuria-birosag.hu/hu/kuriai-dontesek/czebe-andras-mesterseges-buntetobirosag-valosag-vagy-vizio> (letöltve: 2024. 10. 20.)

⁷⁶ u. o.

felismerésére. Ezt úgy alkották meg, hogy jogszerű legyen a használata, és az – akkor még készülőfélben levő – EU-s MI-rendeletnek is megfeleljen. A következőkben bemutatom, hogy milyen módon és eredményekkel zárult a kutatás.

A gyermekpornográf felvételek felismerét végző MI-rendszer a neurális hálózatok gépi tanulásával tanítható be. Úgy történik a betanítás, hogy beállítják, hogy mely bemeneti értékeket kell figyelembe vennie a rendszernek a kívánt kimeneti eredmény érdekében. Egyre gyakoribb, hogy ezek a rendszerek az egyes neuronok között több milliárdnyi kapcsolatot használnak, így ehhez igen magas memóriájú és nagy teljesítményű számítógépekre van szükség⁷⁷.

A képek felismerésre létrehozta egy ún. „hibrid felhőt”, melyben a neurális hálózat két részre lett osztva. Az első réteg egy hagyományos képosztályozóból áll, mely a bűnüldöző hatóságnál van. Itt a bemeneti adatokat feldolgozza a rendszer oly módon, hogy a felvételt pixeleire szedi, és az eredetileg pornográf tartalmat mutató kép így már csak véltelenszerű mintákat mutat⁷⁸. A bűncselekmény szempontjából releváns tartalom nem ismerhető fel, egy köztes eredmény jön létre. Fontos, hogy a felvételek rekonstruálhatók legyenek, mivel ha nem azok, akkor a büntetőjogi relevanciájukat elvesztik⁷⁹.

Az újonnan létrejött dekonstruált képeket a bűnüldöző hatóságok veszteségként értékelhetik, hiszen ők maguk sem képesek arra, hogy beazonosítsák a felvétel eredeti tartalmát. Mindazonáltal ezért neveztem korábban ezeket a felvételeket köztes eredménynek, mivel az MI-rendszer ezek a pixelnyi adatok alapján is képes tanulni, és dönteni⁸⁰.

A kutatás során ezeket az értékeket betáplálták a rendszerbe, az pedig valószínűségi értékekkel jelzett vissza, hogy az adott kép gyermekpornográfiát tartalmaz, avagy sem. A tesztelés során az MI-rendszer eredményesen teljesített, 95%-os, illetve 97%-os értékeket mutatott a helyesen detektált képek esetében (két érték indoka a német tényállás kettőssége, első adat a gyermekekre, a második a fiatalokra vonatkozó pornográfiát jelöli). A tévesen gyermekpornográfának azonosított felvételek százaléka 8% és 10%. Ez az érték viszont egy tudatosan szigorú beállítás végett lett ilyen magas, a bűnüldöző hatóságok álláspontja szerint inkább több téves-pozitív legyen, mint téves-negatív⁸¹.

⁷⁷ BRODOWSKI, Dominik; HARTMANN, Markus; SORGE, Christoph: *Automatisierung in der Strafrechtspflege. Legal Tech, KI und eine „hybride Cloud“ im Einsatz gegen Kindesmissbrauch*. In: Neue Juristische Wochenschrift, 2023/9. 584. o.

⁷⁸ i. m. 585. o.

⁷⁹ i. m. 586. o.

⁸⁰ u. o.

⁸¹ u. o.

Egy következő vizsgálat során két igazi, folyamatban levő ügyben tesztelték a rendszert, ez 86%-os és 92,4%-os arányt eredményezett a helyesen felismert felvételek közül. Az alacsonyabb értéket azzal magyarázták az „élesben” való működés során, hogy a nyomozati anyagot képező adatok között olyan képkategóriák is megjelentek, amelyek nem szerepeltek a mesterséges intelligencia modell betanított adatai között: az MI nem ismerte fel megfelelően a miniatűröket (ún. „thumbnalis”) és a kollázsszerű képmontázsokat⁸². Ez a probléma természetesen könnyen kiküszöbölhető, hiszen minél többet van a rendszer használatban, annál több adatot lehet megtanítani neki, és így egyre pontosabb lesz.

A magas helyes-pozitív jelzésnek aránya ígéretes, ha akár egy gyermekpornográf felvétel van a vizsgált adathordozón, a rendszer biztosan felismeri, és ezt a bűnüldöző hatóságoknak jelzi. A hamis-pozitív találatok aránya aggasztóbb, ezeket a tartalmakat emiatt egyesével felül kell vizsgálni. Nem lehet teljesen biztosan kijelenteni tehát, hogy ha a rendszer jelzi a gyermekpornográf tartalmat, ténylegesen büntetőjogilag releváns felvétel is lesz. Így a rendszer túl pontatlan ahhoz, hogy például közösségi médiában, és egyéb internetes platformokon automatikus szűrést végezzen, mert túl sokszor jelentene és blokkolna⁸³.

A másik probléma a helyes- és hamis-negatív eredmények tekintetében merülhet fel. A hamis-negatív találatok aránya igen alacsony lett (3%), viszont felmerül kérdésként, hogy ezeket mikor, és hogyan ellenőrizték le a bűnüldöző hatóságok emberei hagyományos módon? Erre a válasz igencsak jogásziasan az „attól függ”. Vannak esetek, amikor elegendő bizonyíték áll a hatóság rendelkezésére ahhoz, hogy a büntetőjogi felelősséget bizonyítsák, ebben az esetben nem tartják szükségesnek a többi megvizsgálását. Ez a fajta hibafaktor az emberek által végzett ellenőrzés során is fennáll. Abban az esetben, ha nem elegendő a bizonyíték, akkor egy

⁸² BRODOWSKI, Dominik; HARTMANN, Markus; SORGE, Christoph: *Automatisierung in der Strafrechtspflege. Legal Tech, KI und eine „hybride Cloud” im Einsatz gegen Kindesmissbrauch*. In: Neue Juristische Wochenschrift, 2023/9. 586. o.

⁸³ i. m. 586-587. o.

manuális ellenőrzést is érdemes eszközölni⁸⁴. A rendszer eredményeit az alábbi táblázat szemlélteti:

	Helyes	Hamis
Pozitív	95-97%	8-10%
Negatív	-	3%

3. ábra: Német rendszer eredményei táblázatosan szemléltetve.
Forrás: A Szerző

Látható, hogy ebben a rendszerben sok lehetőség rejlik. Fontos a figyelem középpontjában tartani azt, hogy mindent a maga helyén kell kezelni. Ez úgy értendő, hogy bár elvitathatatlan a rendszer sikeressége, viszont a magas hibaarányok végett az igazi pedofil elkövetők esetében, illetve főleg abban az esetben, amikor szexuális bántalmazás gyanúja fennáll, a rendszert nem lenne célravezető használni. Elfogadhatatlan lenne egy téves-negatív találat miatt az, hogy a bűncselekményt helytelenül minősítik, vagy egyáltalán nem fedezik fel. Ahhoz, hogy az MI ezekben az esetekben is segítséget nyújtson, tovább kellene kutatni, és finomításokat kellene végrehajtani. Ameddig viszont ez nem történik meg, egy esetben hasznos lehet a rendszer: a nem pedofil háttérrel rendelkező fiatal elkövetők eseteiben.

A fent leírtak alapján a gépi tanulás módszerével egyfajta automatizálást ki lehetne alakítani a büntető-igazságszolgáltatásban, azon belül is a felderítésben hazánkban is. Az automatizált felismerés után az analitika adta lehetőségeket is ki tudja használni a bűnüldöző hatóság, hiszen az MI ezek után csoportosítani is tudja az eredményeket. De vetítsük rá az eddig feltárt tudásunkat a hazai jogszabályokra.

⁸⁴ BRODOWSKI, Dominik; HARTMANN, Markus; SORGE, Christoph: *Automatisierung in der Strafrechtspflege. Legal Tech, KI und eine „hybride Cloud“ im Einsatz gegen Kindesmissbrauch*. In: Neue Juristische Wochenschrift, 2023/9. 587. o.

VI. A magyar megvalósítás lehetőségei

A rendszer technikai és jogi hátterét ez a német kutatás bemutatta, számunkra ez egy jó alapként szolgál ahhoz, hogy a magyar jogrendszer szerinti megvalósítást meg tudjuk vizsgálni. Négy részre lehet osztani a jogi vizsgálódást: Európai Unió követelmények, anyagi jogi, eljárásjogi szabályozás, valamint adatvédelem.

1. EU-s követelmények – az MI-rendelet

Az EU-s követelmények alapja, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete, a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet, tehát az MI-rendelet. Az EU vezetői 2020 óta tárgyaltak az MI szabályozási lehetőségeiről, és az eltelt közel négy év alatt sikeresen létrehozták, és elfogadták 2024. június 13.-án ezt az új rendeletet⁸⁵.

Az MI-rendelet biztonsági kockázatok szerint csoportosítja az MI-rendszereket⁸⁶. Az első kategóriába tartoznak az elfogadhatatlanul veszélyes MI-rendszerek. Ezek közé tartoznak azok az MI-rendszerek, amelyek az emberek biztonságát, megélhetését és jogait egyértelműen veszélyeztetik. Minden ebbe a kategóriába sorolható MI-rendszer betiltásra került az MI-rendelet értelmében⁸⁷.

A második kategória a magas kockázatú MI-rendszerek. A rendelet ennek szabályozását fejti ki a leghosszabban, tekintve, hogy ez igényeli a legtöbb figyelmet. A dolgozatom témáját tekintve ez a legrelevánsabb, hiszen – többek között – ide tartoznak a bűnüldözésben használatos MI-rendszerek is⁸⁸. Az MI-rendelet sok oldalról szabályozza ezen magas kockázatú rendszerek megfelelő működtetését. Legfontosabb az átláthatóság biztosítása, amelyet a megfelelő tájékoztatással lehet elérni, illetve az, hogy nagyfokú biztonság és pontosság jellemezze a rendszert. A nyomonkövethetőség jegyében a tevékenységek naplózását kell biztosítani, részletes dokumentációt kell készíteni a rendszer működéséről, és céljáról. Ezek mellett biztosítani kell a megfelelő emberi felügyeletet is, hogy a kockázatokat minimalizáljuk. Kockázatértékelést és –csökkentést folyamatosan végezni kell, felül kell vizsgálni, így a rendszer biztonságos működése biztosítható⁸⁹.

⁸⁵ Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa: *Timeline - Artificial intelligence*. Elérhető: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/artificial-intelligence/timeline-artificial-intelligence/> (letöltve: 2024. 10. 23.)

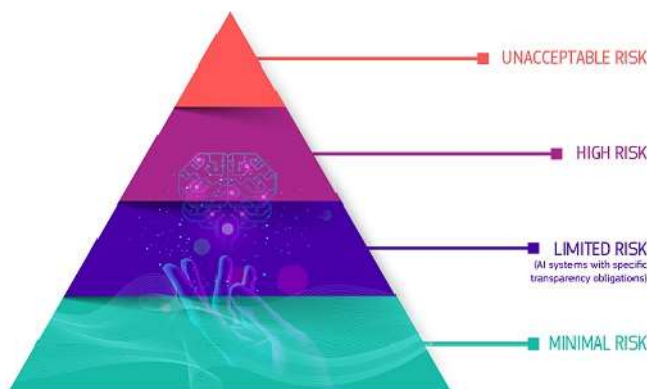
⁸⁶ lásd: 4. ábra

⁸⁷ Európai Bizottság: *AI Act*. Elérhető: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai> (letöltve: 2024. 10. 23.)

⁸⁸ u. o.

⁸⁹ u. o.

A harmadik kategóriába tartoznak a korlátozott kockázatú MI-rendszerek. Ezek esetében elegendő a megfelelő átláthatóság és tájékoztatás. Példaként a chatbotok említendőek meg, ezek esetében fel kell hívni a felhasználók figyelmét arra, hogy egy MI-vel lépnek kapcsolatba⁹⁰. A negyedik kategóriába tartoznak azok az MI-rendszerek, amelyeknek vagy nincs kockázatuk, vagy a kockázat csak minimális. Ilyenek például egyes videójátékok, amelyek MI-t használnak, vagy a spamszűrő alkalmazások. Az EU-ban jelenleg jelen levő MI-rendszerek nagy része ebbe a kategóriába tartozik⁹¹.

4. ábra: MI-rendszerek kategorizálása. Forrás: Európai Bizottság: *AI Act*.
Forrás: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai>
(letöltve: 2024. 10. 23.)

2. Anyagi és eljárásjogi szabályozás kérdésköre

A dolgozat végéhez közeledve ezen alfejezetben szeretnék rávilágítani arra, hogy a jelenlegi magyar büntetőjogi rendszerünk miként tudná befogadni az MI-t, mint nyomozót. Az anyagi jog, tehát a Btk. szabályozása korábbi fejezetben bemutatásra került, így ezt nem célok megismételni. Kitérek viszont a releváns területekre, melyekben nagy segítséget nyújthat az MI. Az eljárásjogi szabályozás vizsgálendő nagyobb részben, hiszen mégis csak az eljárás részévé, kisegítőjévé válna az MI.

A gyermekpornográfia megvalósulásához elegendő már az is, ha a gyermekpornográf felvételt megszerzik vagy tartják, tehát birtokolják. A korábbi fejezetben bemutatott MI-rendszer betanításához szükséges volna számottevő gyermekpornográf felvételt beszerezni, és ezeket az MI-rendszerbe betáplálni. Ezek során úgy tűnhet, hogy megvalósul a bűncselekmény, hiszen a rendszert fejlesztők is megszerzik, illetve tartják maguknál ezeket a felvételeket. A

⁹⁰ Európai Bizottság: *AI Act*. Elérhető: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai>
(letöltve: 2024. 10. 23.)

⁹¹ u. o.

Btk. 4. § (1) bekezdése szerint az a cselekmény számít bűncselekménynek, ami szándékos vagy gondatlan, a társadalomra veszélyes, és a törvény büntetni rendeli. Ezek közül a (2) bekezdés értelmében a társadalomra veszélyesség azt jelenti, hogy az „mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.” Az esetünkben ez semmiképp sem valósul meg, hiszen éppen hogy ezek védelmét szolgálják az „elkövetők” által végrehajtott ezen cselekmények, tevékenységek. Így közvetett módon, levezetve a bűncselekményért nem mondhatók az elkövetők büntethetőnek, ennek ellenére a Btk.-ban büntethetőséget kizáró okként való feltüntetése előnyös volna annak érdekében, hogy a jogszabály engedélyének követelménye megvalósuljon.

Eljárásjogi szempontból kiemelten érdemes foglalkozni a lefoglalással. A 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról (a továbbiakban: Be.) 308. § (2) bekezdés a) pontja kimondja, hogy „el kell rendelni a lefoglalást, ha annak tárgya bizonyítási eszköz”. A digitális gyermekpornográf felvétel elektronikus adatnak számít a Be. 205. § (1) bekezdése szerint, így bizonyítási eszköz a Be. 165. § f) pont értelmében. Tehát a gyermekpornográf felvételt le kell foglalni. A nyomozó hatóság tagjai tipikusan meg is szokták tenni ezt a kényszerintézkedést.

Kérdésként felmerülhet, hogy a felvételek számát tekintve, hogyan alakulnak a halmazati kérdések? A 2/2018. Büntető jogegységi határozat foglalkozott a kérdéskörrel a gyermekpornográfia tekintetében. A Kúria arra az álláspontra jutott, hogy a felvételek száma nem befolyásolja a halmazat meglétét. A halmazat megállapításához különböző törvényi tényállásra van szükség (pl. Btk. 204. § (1) bekezdés a) pontja szerint megszerez vagy tart és b) pontja szerint kínál, átad halmazatot eredményez). A rendbeliség pedig a felvételeken szereplő személyek számához igazodik.

Dolgozatomban szempontjából ez azért fontos, mivel ennek tudatában további hatékonysági okokat tudok felmutatni az MI-rendszer használata során. Abban az esetben, ha az MI talál akár egy gyermekpornográf felvételt is, teljesen egyértelműen elrendelhető a lefoglalás vagy adott esetben elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tétele (Be. 335. §), de ez a büntetőjogi felelősség megállapítását is igazolni tudja. Az MI használatával elérhető az is, hogy adott esetben ne legyen szükséges az egész adathordozót minden tartozékával együtt lefoglalni, csak a releváns fotókat, amelyeket az MI gyermekpornográf tartalmúnak vélt felfedezni. Akár azt is bebizonyíthatja az MI, hogy a felvételek nem gyermekpornográf tartalmúak, így a nyomozást előbb be lehet fejezni. Az MI lefoglalás során való használata a bűnüldöző hatóságok figyelmét tudja irányítani a fontosabb vagy éppen kevésbé fontos bizonyítékok tekintetében.

Természetesen a bűnüldöző hatóságok érdeke, hogy minél több releváns bizonyítékot találjanak, de ennél fontosabb, hogy megfelelően alátámasztásra kerüljön a vád, hiszen el

szeretnék kerülni a Be. 398. § (1) bekezdés c) pontja⁹² szerinti eljárást megszüntető okot. Így fontos, hogy az MI nyomozása után emberi felülvizsgálatot végezzenek a bizonyítékokon – ezt az EU-s MI-rendelet is megköveteli. Ennek nyomán tehát az emberi munka nem zárható ki teljesen, nem fordulhat elő, hogy kizárólag az MI végezze el a bizonyítékok gyűjtését. Az a tény viszont elvitathatatlan, hogy nagyban segítheti az eljárás során az MI a jobb koncentrációt, a hatékonyságot. Az emberi felülvizsgálat határozottan kevesebb erőforrást igényel, mint a teljes munka elvégzése.

Fontos még a Be. 316. § szerinti megőrzési kötelezettség is, mely értelmében „a bűncselekmény felderítése, illetve a bizonyítás érdekében elektronikus adat megőrzésére kötelezést lehet elrendelni.” Erre is megfelelő megoldás az MI. A saját rendszerén belül tárolja a bizonyítékokat, megfelelően csoportosítva, a felhő alapú rendszerben a bűnüldöző hatóságok számára bárhol elérhető formában. Dekonstruált felvételek révén biztosítva van az adatvédelem, viszont attól sem kell tartani, hogy ezek a továbbiakban nem lesznek felhasználhatók, hiszen ezeket bármikor rekonstruálni tudja, amikor az szükségessé válik.

Ennek kapcsán a dekonstruált felvételek tekintetében pár megállapítást kell tenni vizsgálódás nyomán. A nyomozás során fokozottan oda kell figyelni a törvényességre, hiszen a jogellenesen megszerzett bizonyíték az eljárás folyamán nem használható fel a Be. 167. § (5) bekezdés alapján. A törvényesség folyamán három feltételnek kell megfelelni: 1. az eredeti adat ne sérüljön vagy módosuljon, 2. az eredeti bizonyítékkal való egyezés eredményesen bizonyítható legyen, 3. illetve a bizonyíték elemzése során az ne kerüljön megváltoztatásra⁹³. Ezek közül az MI-rendszer a második kritériumot nem érinti. A harmadik kritérium esetében érdemes átgondolni, hogy mi számít megváltoztatásnak. Véleményem szerint nem feltétlenül vonatkozik az MI-rendszer által végzett „titkosítás” megváltoztatásnak, hiszen a fotókat rekonstruálni tudja. Ugyanezen logika szerint az első kritérium, tehát a sérülés és módosulás kizárását tekintve a titkosítás nem tartozik egyik közé sem. Ameddig rekonstruálható egy-egy adat, és eredeti formájában megismerhető, addig a bizonyítékként felhasználhatóságával nem lehet probléma.

Az MI-rendszer, mint nyomozó a hazai joganyag szerint jogszerűen működtethető lehet, sőt kifejezetten sok előnnyel rendelkezik. Hatékonyságot növeli, szükséges erőforrás mennyiségét csökkenti, a figyelem így átcsoportosítható a többi bűncselekményekre. Egy nem

⁹² „Az ügyészség és a nyomozó hatóság megszünteti az eljárást, ha a rendelkezésre álló adatok, illetve bizonyítási eszközök alapján nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése.”

⁹³ BODNÁR András Péter: *A digitális bizonyítékok megjelenése a büntetőeljárásban – különös tekintettel a szakértő igénybevételére*. Elérhető: <https://ujbtk.hu/dr-bodnar-andras-peter-a-digitalis-bizonyitek-keg-megjelenese-a-buntetoeljarasban-kulonos-tekingettel-a-szakerto-igenybevetelere/> (letöltve: 2024. 10. 25.)

elhanyagolható aspektusát viszont még érdemes megvizsgálni az MI-rendszer működésének: az adatvédelmet.

3. Személyes adatok védelme

Talán a legfontosabb egy büntetőeljárás során az adatok védelme, kiváltképp, ha – mint esetünkben – információs rendszerek felhasználására kerül sor. Így mindenképpen szükségesnek tartom, hogy egy alfejezetet szánjak a témára. Az EU 2016-ban hirdette ki az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendeletét, az általános adatvédelmi rendeletet, melyet angol mozaikszóval kifejezve GDPR-nak neveznek, a továbbiakban én is így referálok rá. Ezt az EU-s rendeletet Magyarországon a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról hirdette ki (a továbbiakban: Info tv.). Az Info tv. lényegében a GDPR szabályozásait tartalmazza, kiegészítve az országra releváns rendelkezésekkel, egyes helyeken viszont ennek a törvénynek kiegészítése végett a GDPR-ra is fogok hivatkozni. Emellett fontos még az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelvének vizsgálása is a témára való tekintettel, hiszen ez a bűnügyi irányelv (a továbbiakban így is hivatkozom rá), mely a bűnügyi adatokra vonatkozó adatvédelmi szabályokat rendezi.

Az Info tv. definiálja a személyes adat fogalmát: az érintetthez vonatkozó bármely információ. Ez egy nagyon tág kör, esetünkben a gyermekpornográf felvételek, melyek valós személyeket ábrázolnak, nemcsak hogy ebbe a kategóriába sorolhatóak, de a GDPR Preambuluma szerint érzékeny személyes adatként kezelendőek – szexuális tartalmukra tekintettel. A GDPR Preambuluma továbbá a gyermekekre vonatkozó személyes adatokat is különös védelmet igénylőként definiálja. Ezek mind azt mutatják, hogy a bűncselekmény jellege miatt kiemelten különös figyelemmel kell lenni arra, hogy az adatok biztonságban legyenek. Az Info tv. 7. § (1) bekezdése szerint szükséges a büntetőeljárásban csoportosítani minden kezelt adatot, így külön kezelni a sértettek személyes adatait. Ebben az MI tud segítséget nyújtani, hiszen egy helyen lesznek elérhetőek a felvételek, melyek a bűncselekményt megalapozzák, így külön tudja ezeket választani a többi bizonyítéktól a bűnüldöző hatóság.

Bár a büntetőeljárásban történő adatkezelés során vannak egyes mentesülések a büntetőeljárás sikerességének érdekében (pl. az érintettek számára a tájékoztatás késleltetése, korlátozása, mellőzése, ha az a hatékonyság szempontjából elengedhetetlenül szükséges⁹⁴), az

⁹⁴ Info tv. 16. § (3) bekezdés

alapvető követelmények betartása szükséges. Ilyen többek között a tisztességes és törvényes adathasználat, a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig történő kezelés, a személyes adatok megfelelő védelmének biztosítása műszaki és szervezési intézkedésekkel⁹⁵.

A bűnügyi irányelv továbbá rendelkezik arról a Preambulumában, hogy különös tekintettel kell lenni a büntetőeljárásban előforduló adatok biztonságára, kifejezetten akkor, ha az adatkezelés automatizált eljárás során történik. Biztosítani kell a megfelelő védelmet, az átláthatóságot naplózás révén, illetve kihangsúlyozza újra az emberi felülvizsgálat szükségességét. Ezek során figyelemmel kell lenni arra, hogy csak meghatározott célból kezeljék ezeket az adatokat. A 11. cikk a kizárólagos automatizálást tiltja, viszont abban az esetben engedélyezi, ha a tagállam megfelelő biztosítékokat tud nyújtani az adatok védelme érdekében, ebbe beleértve az emberi felülvizsgálatot. A 29. cikk (2) bekezdés értelmének megfelelően kockázatértékelés végzése is szükséges, ha a tagállamok az automatizálást be szeretnék vezetni a büntetőeljárásba. Ezek közé tartozik például a tárolás és a felhasználók ellenőrzése, helyreállítás és integritás biztosítása.

Az MI-rendszer működése kapcsán ugyanis felmerülhetnek kockázatok. Bár az MI-rendszer a betáplálást követően zártan működne, elvitathatatlan annak a veszélye, hogy pl. egy ún. modell inverziós támadással a felvételeket kivonják a mesterséges intelligencia modellből⁹⁶. Ezáltal meg tudják a támadók is szerezni a felvételeket, és fel tudják őket használni. A visszaélések lehetőségét meg tudja előzni az, hogy a felvételeket a mesterséges intelligencia első lépésként emberek számára felismerhetetlenné teszi. Arra az esetre is fel kell viszont készülni, ha ezeket a dekonstruált felvételeket képesek lehetnek rekonstruálni a támadók. Itt szerez jelentőséget a megfelelő informatikai védelme a rendszernek, egy olyan biztonság kialakítása, ami biztosítja, hogy ezek a támadások ne tudják elérni a rendszert. Ezt az EU-s szabályok betartásával biztosítani lehet. A követelmények értelmében nagyon fontos, hogy a gyermekpornográf felvételeket csak a szükséges ideig kezeljék a bűnüldöző hatóságok. Ezzel ellentétes lehet részben az a hatékonysági szempont, hogy sokszor szükséges megtartani a felvételeket bizonyítékként, mivel gyakori a rendkívüli jogorvoslat⁹⁷.

Összességében viszont, ha megfelelő és biztonságos informatikai rendszer létrehozásra kerül, biztosítható az adatvédelem. Okkal gondolhatjuk, hogy még biztonságosabb is adatvédelmi szempontból az, ha ezeket a különösen érzékeny adatokat nem emberek, hanem

⁹⁵ Info tv. 4. §

⁹⁶ BRODOWSKI, Dominik; HARTMANN, Markus; SORGE, Christoph: *Automatisierung in der Strafrechtspflege. Legal Tech, KI und eine „hybride Cloud“ im Einsatz gegen Kindesmissbrauch*. In: Neue Juristische Wochenschrift, 2023/9. 585. o.

⁹⁷ A Budapest Környéki Törvényszék B.75/2023/9. számú határozata 40

egy MI rendszer kezeli. Így csak és kizárólag azok az emberek kezelik az adatokat, akiknek szükséges a büntetőeljárás lefolytatása végett (pl. ügyészség a vádirat megírásához, bíróság a bizonyítás lefolytatásához). Az adatvédelmi követelményeket a betanítás során kellene átgondolni. Kiemelten óvatos, és kizárólagosan szükségszerű mértékben szabadna a fejlesztők részére biztosítani a betanítandó felvételeket, hogy a visszaéléseket minimalizálni tudjuk.

VII. Záró gondolatok

Kutatásom során bemutattam, hogy milyen módon fejlődött ki a hazai gyermekpornográfia tényállása. Ennek során bemutattam a releváns nemzetközi egyezményeket, azok lényegét, illetve az Európai Unió jogforrásokat, azok hatásait a jogrendszerre. A Btk. tényállását végig követtem, a folyamatosan súlyosodó törvényi rendelkezéseket a legutóbbi módosításig bemutattam.

Emellett az európai közösség két országának – Németország és az Egyesült Királyság – szabályozását ismertettem, ennek folyamán rávilágítottam a magyar szabályozások tekintetében a hasonlóságokra, és a különbségekre. A gyermekpornográf felvétel fogalmának pontosabb meghatározását találtam a két jogrendszer vizsgálata közben. A pontosság abban állapítható meg, hogy kategóriákra bontva definiálja a gyermekpornográf felvételt mind a két jogrendszer. A másik releváns különbség a törvény által meghatározott büntethetőséget kizáró ok. Mindkét állam ad kivételt a bűncselekmény büntethetőséget érintően. Valószínűsíthető, hogy erre az elkövetői kör miatt került sor.

Vizsgálatom fontos része volt az elkövetői kör azonosítása is. Kifejtésre került a pedofília, mint elmeorvostani kórkép, ezzel együtt megállapításra került, hogy a gyermekpornográfiát elkövetők nem minden esetben pedofilok. A hazai statisztika ezen álláspontot alátámasztja, hiszen kiderült, hogy 2023-ban a gyermekpornográfiát elkövetők 50%-a 18. életévét be nem töltött személy volt. Ezen elkövetők esetében biztosan lehet állítani, hogy nem pedofil elkövetésről van szó. Továbbá az sem biztos, hogy a 18. életévét betöltött elkövetők mindegyike pedofil, így ez az arány akár magasabb is lehet. Ez egy igazán fontos megállapítás, hiszen ezekben az esetekben a bűncselekmény elkövetésének célzata teljesen más, mint a pedofil elkövetők esetében. Sokkal egyszerűbb feladata lehet a bűnüldöző hatóságoknak a nem pedofil elkövetők vonatkozásában, például kisebb eséllyel kapcsolódik más bűncselekmény a gyermekpornográfiához.

Ennek kapcsán felmerült az automatizálás gondolata az MI segítségével. Az MI bemutatása során kutatásom egy részeként értekeztem arról, hogy milyen technológiai megoldásokat nyújthat az MI a képfelismerés kapcsán. Ezt egy 2023-as német kutatás nyomán mutattam be, amely során már sikeresen kifejlesztettek erre egy MI-rendszert. Ez megmutatta a rendszer működőképességét, a kutatás pozitív eredményekkel zárult, így technológiai akadály nem állhat fenn. Az MI sikeressége azt mutatta, hogy az egyszerűbb, tehát a nem pedofil elkövetők eseteiben egy automatikus képfelismerés nyomán a felderítés segítése lehetséges.

További betanítás és hosszabb működés után esélyesnek látom azt, hogy a bonyolultabb ügyekben is hasznos segítője legyen az MI a bűnüldöző hatóságoknak.

Dolgozatomban ezek után rátértem a jogszabályi megvalósításra. Az újonnan hatályba lépett Európai Unió MI-rendelet bemutatása során megállapítottam, hogy a nyomozó MI-rendszer mely kockázatú csoportosításba tartozna, ennek szabályait röviden ismertettem. A legfontosabb kulcsszavak az átláthatóság, pontosság, tájékoztatás, nyomonkövethetőség. A szabályozás egyik fontos pontja viszont kiemelendő: szükséges minden esetben az emberi felülvizsgálat az MI kapcsán. Az MI-rendelet egy régóta várt szabályozás, mely alapulvételével az EU-tagállamai várhatóan hamarosan meghozzák a saját jogszabályaikat. Ez alól remélhetőleg Magyarország sem kivétel, a jogrendszer minden területét érintően szükséges az MI szabályozása – ideértve a büntető-igazságszolgáltatást is, különösen a hatékonyság növelésének érdekében.

Anyagi jogi szempontból azt a további megállapítást tettem, hogy bár közvetetten levezetve a nyomozók tevékenysége nem bűncselekmény, a jogszabály kifejezett engedélye lenne szükséges ezen cselekmények elvégzése tekintetében. A hazai joganyagot akként lehetne módosítani, hogy – a német joganyaghoz hasonlóan – bizonyos állami célból történő elkövetési magatartások büntethetőséget kizáró okként jelenjenek meg. Továbbá a két vizsgált ország mintájára a gyermekpornográf felvételt három kategóriába lenne érdemes csoportosítani a pontosság jegyében.

Eljárásjogi szempontból vizsgáltam a bizonyítékok megszerzését, ezen belül is a lefoglalást. Az MI segíthet egyszerűen összegyűjteni, rendszerezni és tárolni a bizonyítékként felhasználható adatokat. Amennyiben felismer az MI egy gyermekpornográf felvételt az adathalmazban, már a tényállásszerűség fennállhat, így az eljárást előrébb tudja vinni. A másik oldalról nézve, azt is tudja jelezni, ha az adathalmaz nem tartalmaz gyermekpornográf felvételt, így a bűnüldöző hatóságok figyelmét át tudja irányítani a lényeges bizonyítékokra. Ez a hatékonyságot tovább növeli.

Az adatvédelem kapcsán vizsgáltam a bűnügyi adatok védelmét az Info tv., a GDPR és a bűnügyi irányelv nyomán. A személyes adatok védelme az Európai Unióban kifejezetten fontos, a büntetőügyekben ez kiemelt figyelmet kap. Az automatizált eljárási cselekmények folyamán kiemelt jelentősége van az emberi felülvizsgálatnak, illetve az adatok védelmét kiemelten kell biztosítani. Naplózással a nyomonkövethetőséget meg kell valósítani, pontos kockázatértékelést kell végezni, ezek nyomán pedig megfelelő intézkedéseket kell hozni, hogy az esetleges támadásokat elkerüljük.

Összességében véleményem szerint a technológiát nem szabad elvetni, és félni tőle, hiszen ember által alkotott, az emberi életet megkönnyítő, az ember az, aki irányítja. A mesterséges intelligencia számos területen segítséget nyújthat az embernek, a bűnüldöző hatóságok leterheltségét is mérsékelheti. Megfelelő szabályozások, és irányítás alatt tartva nagyban hozzájárulhat az eredményesebb, gyorsabb, hatékonyabb munkához, ami mindannyiunk célja. Ha a fent kifejtettekre figyelemmel vagyunk, az MI igazi minta nyomozóvá válhat.

Felhasznált irodalom

Joganyagok

1. A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény. Magyarországon kihirdette az 1991. évi LXIV. törvény
2. A gyermekek eladásáról, a gyermekprostitúcióról és a gyermekpornográfiáról szóló, a Gyermek jogairól szóló egyezményhez fűzött Fakultatív Jegyzőkönyv. Magyarországon kihirdette a 2009. évi CLXI. törvény
3. Az Európa Tanács Egyezmény a gyermekek védelméről a szexuális kizsákmányolás és a szexuális bántalmazás ellen. Lanzarote, 2007. 10. 25. Magyarországon kihirdette a 2015. évi XCII. törvény
4. A Tanács 2004/68/IB kerethatározata (2003. december 22.) a gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről
5. Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról
6. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (EGT-vonatkozású szöveg)
7. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről
8. Az Európai Parlament és a Tanács 2024. június 13-i (EU) 2024/1689 rendelete a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet)

9. Strafgesetzbuch in der Fassung der Bekanntmachung vom 13. November 1998 (BGBl. I S. 3322), das zuletzt durch Artikel 2 des Gesetzes vom 30. Juli 2024 (BGBl. 2024 I Nr. 255) geändert worden ist.
10. Protection of Children Act 1978
11. Criminal Justice and Public Order Act 1994
12. Criminal Justice Act 1988
13. Sexual Offenses Act 2003
14. Coroner and Justice Act 2009
15. Magyarország Alaptörvénye kihirdették 2011. április 25.-én
16. 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről
17. 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
18. 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
19. 2012. évi C. törvény - a Büntető Törvénykönyvről
20. 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról
21. 2021. évi LXXIX. törvény a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról
22. 2/2018. Büntető jogegységi határozat
23. A Budapest Környéki Törvényszék B.75/2023/9. számú határozata

Nyomtatott szakirodalom

1. BRODOWSKI, Dominik; HARTMANN, Markus; SORGE, Christoph: *Automatisierung in der Strafrechtspflege. Legal Tech, KI und eine „hybride Cloud“ im Einsatz gegen Kindesmissbrauch.* In: Neue Juristische Wochenschrift, 2023/9. 583-588. o.
2. CSAPUCHA Bernadett: *A gyermekpornográfia hazai büntetőjogi szabályozása, s a jelenség ellen folytatott küzdelem a nemzetközi dokumentumok tükrében.* In: Büntetőjogi Szemle 2020/1. 13-22. o.
3. ERDÉLYI Ákos: *Valóban pedofilok-e a „pedofil” elkövetők?* In: Magyar Rendészet 2022/3. 69-82. o.
4. GYARMATI Péter: *Gondolatok a mesterséges intelligencia, a gépi tanulás kapcsán II. rész.* In: Mesterséges intelligencia – interdiszciplináris folyóirat. 2022/4 2. szám. 14-16. o.
5. HONTI Henriett: *A gyermekvédelmi törvény a nemzetközi jog és a gyakorlat tükrében.* In: esély, 1998/6. 61-63. o.

6. IEMELIANENKO, Volodymyr V., DMYTRUK Mariana P.: *Combating Child Pornography: International Legal Regulation and Experience of Ukraine and Foreign Countries*. In: *Theory and Practice of Jurisprudence*. 2024. Issue 1(25) 175-197. o. Elérhető: <https://heinonline.org/HOL/Page?handle=hein.journals/theopju25&id=175&collection=journals&index=> (letöltve: 2024. 10. 17.)
7. JUHÁSZ Ágnes: *A mesterséges intelligencia megjelenésének magánjogi vetületei*. In: *Miskolci Jogi Szemle* 2021/16. 1. szám 1. kötet 40-41. o.
8. KOVÁCS István: *Kiberbiztonság? Gyermek szexuális kizsákmányolása az interneten, azaz gyermekpornográfia Magyarországon, különös tekintettel a nemzetközi iocra, és inhope értékeléseire*. In: *Rendvédelem*, 2018/7 1. 178-267. o.
9. SZABÓ Judit, VIRÁG György: *Bűnözők? Betegek? Gondolatok a pedofiliáról és a szexuális bűnelkövetésről*. In: *Ügyészségi Szemle* 2023/7. 1. szám. 6-16. o.

Elektronikusan elérhető szakirodalom

1. Az ENSZ létrejöttének körülményei. Elérhető: <https://ensz.kormany.hu/az-ensz-letrejottenek-korulmenyei> (letöltve: 2024. 10. 17.)
2. Az EU országai. Németország. Elérhető: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/eu-countries/germany_hu (letöltve: 2024. 10. 19.)
3. BODNÁR András Péter: *A digitális bizonyítékok megjelenése a büntetőeljárársban – különös tekintettel a szakértő igénybevételére*. Elérhető: <https://ujbtk.hu/dr-bodnar-andras-peter-a-digitalis-bizonyitek-megjelenese-a-buntetoeljarasban-kulonos-tekintettel-a-szakerto-igenybevetelere/> (letöltve: 2024. 10. 25.)
4. British Council: *Should robots be citizens?* Elérhető: <https://www.britishcouncil.org/anyone-anywhere/explore/digital-identities/robots-citizens> (letöltve: 2024. 09. 23.)
5. CZEBE András: *A mesterséges büntetőbíró: Valóság vagy vízió?* Elérhető: <https://kuria-birosag.hu/hu/kuriai-dontesek/czebe-andras-mesterseges-buntetobirosag-valosag-vagy-vizio> (letöltve: 2024. 10. 20.)
6. CSENDES-ERDEI Emese: *Meglepő magyar kutatás: 183 pedofil bűnelkövető közül csak kettő volt valóban pedofil*. Elérhető: https://hvg.hu/360/20240306_pedofil_pedofolia_jog_szexualis_bantalmazas_pszichiatra_kriminologia_szabo_judit_virag_gyorgy_okri (letöltve: 2024. 10. 19.)

7. Deutscher Bundestag: *Strafmaß bei Kinderpornografie soll angepasst werden*. Elérhető: <https://www.bundestag.de/dokumente/textarchiv/2024/kw11-de-mindeststrafen-kinderpornographie-991110> (letöltve: 2024. 10. 19.)
8. EBERT, Donat: *Német büntetőjog – nagy különbségek vannak a tartományok között*. Elérhető: <https://donat-ebert.com/2016/06/21/nemet-buentetoejog-nagy-kueloenbsegek-vannak-a-tartomanyok-koezoett/> (letöltve: 2024. 10. 19.)
9. ELŐD Fruzsina, JANECSKÓ Kata: *A gyerekeket nem védi, a gyakorlatban nem tartható be, az EU-t felbőszíti a melegellenes törvénymódosítás*. Elérhető: <https://telex.hu/belfold/2021/06/29/melegellenesse-tett-pedofiltorveny-gyorstalpalo> (letöltve: 2024. 10. 04.)
10. Európai Bizottság: *AI Act*. Elérhető: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai> (letöltve: 2024. 10. 23.)
11. Európai Tanács, Európai Unió Tanácsa: *Timeline - Artificial intelligence*. Elérhető: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/artificial-intelligence/timeline-artificial-intelligence/> (letöltve: 2024. 10. 23.)
12. His Majesty's Inspectorate of Constabulary and Fire & Rescue Services: *Child sexual abuse image grading*. Elérhető: <https://hmicfrs.justiceinspectorates.gov.uk/glossary/child-sexual-abuse-image-grading/> (letöltve: 2024. 10. 17.)
13. Jogi Fórum, Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság: *Már a 7-8 éves gyermekek is az online szexuális ragadozók célkeresztjében! – Csak egy fotó, nem nagy ügy? – Az Internet Hotline figyelemfelhívása – kisfilmmel!* Elérhető: <https://www.jogiforum.hu/hir/2024/08/06/mar-a-7-8-eves-gyermekek-is-az-online-szexualis-ragadozok-celkeresztjeben-csak-egy-foto-nem-nagy-ugy-az-internet-hotline-figyelemfelhivasa/> (letöltve: 2024. 10. 02.)
14. KOLLÁR Dorottya: *Hogy férkőzik be az állam a tinédzserek hálósobájába?* Elérhető: <https://arsboni.hu/hogy-ferkozik-be-az-allam-a-tinedzserek-haloszobajaba/> (letöltve: 2024. 11. 04.)
15. *Member states. Germany*. Elérhető: <https://www.un.org/en/about-us/member-states/germany> (letöltve: 2024. 10. 19.)
16. MEZEI Kitti: *Az online gyermekpornográfia és a büntetőjog*. In: *Ügyészek lapja*, 2021/4. elérhető: <https://ugyeszeklapja.hu/?p=3507> (letöltve: 2024. 10. 02.)
17. Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság: *Digital parenting kutatás 7-16 éves gyermekekkel és szüleikkel*. 2020. Elérhető:

- https://nmhh.hu/cikk/224269/Digital_parenting_kutatas_716_eves_gyermekekkel_es_szu_leikkel. (letöltve: 2024. 09. 23.)
18. THÜRINGER Barbara: *Gyermekepornográfia büntetével vádolnak két nógrádi kamaszfiút*. Elérhető: <https://telex.hu/belfold/2023/11/15/pornografia-fiataalkoru-vademeles-balassagyarmat> (letöltve: 2024. 10. 19.)
19. TREBAR, Massimo: *What are Pseudo Photographs & Images Charges?* Elérhető: <https://www.lawtonslaw.co.uk/resources/what-are-pseudo-photographs-images-charges/> (letöltve: 2024. 10. 19.)
20. UNICEF: *A Gyermejjogi egyezményhez csatolt fakultatív jegyzőkönyvek*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok/a-gyermejjogi-egyezmenyhez-csatolt-fakultativ-jegyzokonyvek> (letöltve: 2024. 09. 28.)
21. UNICEF: *A Gyermejjogi Egyezményről*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok/gyermekjogi-egyezmenyrol> (letöltve: 2024. 09. 23.)
22. UNICEF: *Gyermejjogok*. Elérhető: <https://unicef.hu/gyermekjogok> (letöltve: 2024. 09. 23.)